

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2011 – 2013

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Markéta Ryněšová

**Využití programu EU Leonardo da Vinci pro zefektivnění
výuky žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou**

Praha 2013

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Jiří Dvořáček, CSc.

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED STUDIES

2011 - 2013

DIPLOMA THESIS

Markéta Ryněšová

**The Use of EU Program Leonardo da Vinci for Higher
Effectivity to Teach Pupils SOŠ and SOU Horky nad Jizerou**

Prague 2013

The Diploma Thesis Work Supervisor:

doc. PhDr. Jiří Dvořáček, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne: 20. 2. 2013

Markéta Rynešová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat doc. PhDr. Jiřímu Dvořáčkovi, CSc. a Ing. Vratislavu Moravovi za vstřícný přístup, vedení a rady při zpracovávání této diplomové práce.

Anotace

Diplomová práce s názvem „Využití programu EU Leonardo da Vinci pro zefektivnění výuky žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou“ se zabývá zahraničními stážemi konanými pod záštitou programu EU Leonardo da Vinci. Cílem této práce je prokázat, že absolvování zahraniční stáže vede u žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou ke zdokonalení se v cizích jazycích a odborných dovednostech, k většímu zájmu o studovaný obor, a tím také k zefektivnění výuky. Teoretické poznatky byly ověřovány praktickým výzkumem, ve formě dotazníku a rozhovorů s účastníky zahraničních stáží, jehož výsledky jsou prezentovány v závěru této práce.

Klíčové pojmy

Dovednosti, evaluace, příprava, smlouva, škola, účastník, vzdělávání, zahraniční stáž, vědomosti, zkušenosti, žák.

Annotation

The Diploma Thesis which is called „The use of EU program Leonardo da Vinci for higher effectivity to teach pupils SOŠ and SOU Horky nad Jizerou“ deals with foreign internships in the frame of EU program Leonardo da Vinci. The aim of this thesis is to prove that absolving of an internship improves language and professional skills of pupils at SOŠ and SOU Horky nad Jizerou and it brings them higher interest in their branch of study and so higher effectivity of teaching. Theoretical knowledge was verified through practical research in a form of questionnaire and interview with participants of internships. The results are presented in the conclusion of this thesis.

Key words

Contract, education, experience, evaluation, foreign internship, knowledge, participant, preparation, pupil, school, skills.

OBSAH

ÚVOD	8
1. PROGRAM EU LEONARDO DA VINCI.....	11
1.1. Vzdělávací politika EU	11
1.2 Leonardo da Vinci	13
2. SOŠ A SOU HORKY NAD JIZEROU.....	17
2.1 Základní informace o škole	17
2.1.1 Organizační struktura	19
2.1.2 Personální a prostorové vybavení	19
2.2 Studijní a učební obory.....	21
2.3 Instituce, orgány a organizace spolupracující s institucí.....	22
2.4 Projektová činnost	22
3. ZAHRANIČNÍ STÁŽE V RÁMCI PROGRAMU EU LEONARDO DA VINCI.....	25
3.1 Základní informace o programu na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou	25
3.1.1 Ocenění získaná za realizaci projektu Leonardo da Vinci.....	26
3.1.2 Pečeť kvality 2011	27
3.1.3 Uplatnění absolventů zahraničních stáží.....	29
3.2 Organizace zahraničních stáží	30
3.2.1 Příprava zahraničních stáží a dokumentace před odjezdem na stáž	30
3.2.2 Průběh zahraničních stáží.....	35
3.2.3 Hodnocení zahraničních stáží a dokumentace po příjezdu ze stáže	36
3.3 Jednotlivé zahraniční stáže	37
3.3.1 Zahraniční stáž Německo	38
3.3.2 Zahraniční stáž Rakousko	39
3.3.3 Zahraniční stáž Itálie	40
3.3.4 Zahraniční stáž Slovensko.....	40
3.3.5 Zahraniční stáž Kypr	41
3.3.6 Přínos zahraničních stáží pro žáky.....	42

4. PRŮZKUM	43
4.1 Popis a cíl průzkumu	43
4.2 Pracovní hypotézy	44
4.3 Použité metody	45
4.4 Harmonogram postupu	47
4.5 Charakteristika souboru.....	48
4.6 Analýza dat – dotazník	51
4.7 Analýza dat – rozhovory	63
4.8 Dílčí závěry	74
ZÁVĚR.....	80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	82
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	84
SEZNAM PŘÍLOH.....	86

ÚVOD

Tato diplomová práce, jejíž název zní „Využití programu EU Leonardo da Vinci pro zefektivnění výuky žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou“ se zabývá zahraničními stážemi v rámci programu Evropské unie (dále jen EU) Leonardo da Vinci a jejich přínosem pro žáky, kteří studují na Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Horky nad Jizerou (dále jen SOŠ a SOU Horky nad Jizerou).

Téma diplomové práce bylo zvoleno na základě osobní pětileté zkušenosti s přípravou, realizací a hodnocením zahraničních stáží na škole. V dnešní době, kdy na vzdělání je kladen velký důraz, je jistě důležité, když si žák může své teoretické znalosti, které získal ve školní lavici, ověřit či dokonce prohloubit v praxi. Právě to je myšlenka zahraničních stáží konaných v rámci programu EU Leonardo da Vinci.

Diplomová práce byla rozdělena na dvě části, a sice část teoretickou a část praktickou (průzkumnou). Teoretická část byla dále členěna na tři kapitoly, část praktická je kapitolou pouze jedinou.

Úvodní kapitola teoretické části této diplomové práce se věnuje vzdělávací politice EU, respektive České republiky, jejíž součástí jsou vzdělávací programy, mezi něž patří právě program EU Leonardo da Vinci, který je v této kapitole popsán včetně jeho historie a pilotních projektů. Důležitou součástí první kapitoly je také část věnovaná „Pečeti kvality“, což je ocenění udílené Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy nejlépe realizovaným projektům za dané období.

Druhá kapitola teoretické části této diplomové práce se věnuje SOŠ a SOU Horky nad Jizerou. V této kapitole jsou uvedeny základní informace o škole, včetně organizační struktury a personálního a prostorového vybavení. Dále zde nalezneme stručnou historii školy a její současnou filozofii. Důležité jsou také informace o studijních a učebních oborech, které škola zájemcům o studium nabízí a informace o institucích a orgánech, které se školou spolupracují.

Samostatná podkapitola je věnována projektové činnosti školy, respektive několika vybraným projektům, mezi něž patří právě i zahraniční stáže konané v rámci programu EU Leonardo da Vinci a mnohé další neméně zajímavé projekty, za které škola získala četná ocenění.

Navazující a zároveň poslední kapitola teoretické části této diplomové práce je zaměřena na zahraniční stáže konané v rámci programu EU Leonardo da Vinci na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou. Škola dlouhodobě spolupracuje s pěti partnerskými organizacemi v zahraničí, kam pravidelně vysílá své žáky.

V této kapitole jsou uvedeny základní informace o tom, jak jsou zahraniční stáže na škole realizovány od historie po současnost. Jsou zde zmíněna všechna ocenění získaná za realizaci zahraničních stáží, včetně několika ocenění „Pečetí kvality“ za různá projektová období, přičemž jedno projektové období je zde popsáno podrobně včetně všech hodnocených kritérií a ukazatelů. Neméně důležitou podkapitolou je také uplatnění absolventů zahraničních stáží.

Třetí kapitola této diplomové práce se dále zabývá samotnou organizací zahraničních stáží na škole, od podání projektu po závěrečnou zprávu, a popisem jednotlivých zahraničních stáží. Jsou zde zmíněny také všechny dokumenty potřebné pro uskutečnění stáže.

Praktická neboli průzkumná část této diplomové práce je zaměřena na využití programu EU Leonardo da Vinci pro zefektivnění výuky žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou. Cílem této práce je prokázat, že absolvování zahraniční stáže má na žáky pozitivní vliv, neboť zvyšuje jejich motivaci ke studiu (především cizích jazyků) a studovanému oboru.

Dalšími cíli této diplomové práce je prokázat, že jedním z hlavních důvodů pro absolvování zahraniční stáže je pro žáky zdokonalení se v cizím jazyce a rozšíření odborných dovedností a vědomostí a také navázání pracovních kontaktů, neboť v budoucnu uvažují o absolvování další zahraniční stáže či dokonce o práci v zahraničí.

K potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz formulovaných v praktické části této diplomové práce byly použity dvě metody, a sice metoda sběru dat pomocí

dotazování prostřednictvím dotazníků a metoda strukturovaného rozhovoru, přičemž absolventům zahraniční stáže byl nejprve dán k vyplnění dotazník a poté s nimi byl veden strukturovaný rozhovor.

Data získaná z odpovědí respondentů byla následně zpracována, analyzována a shrnuta nejen v dílčích závěrech praktické části, ale i v samotném závěru této diplomové práce.

Získaná data poslouží SOŠ a SOU Horky nad Jizerou (případně dalším subjektům) ke zkvalitnění realizace zahraničních stáží na škole, neboť jsou to právě žáci, pro které jsou zahraniční stáže realizovány, a proto jsou jejich názory, připomínky a podněty tolik důležité, přínosné a inspirativní.

Tato diplomová práce by mohla inspirovat pracovníky v dalších školách či jiných institucích k tomu, aby si uvědomili, jak důležité je propojovat teorii s praxí, zvláště pak s praxí v zahraničí formou zahraničních stáží (třeba právě v rámci programu EU Leonardo da Vinci), neboť zahraniční stáže neslouží jejím absolventům jen ke zlepšení komunikace v cizím jazyce a prohloubení odborných znalostí, ale také k ověření si schopnosti obstát v cizím prostředí a zvládat stresové či dokonce krizové situace.

1 PROGRAM EU LEONARDO DA VINCI

„Jan Amos Komenský: „*Teorie zůstane pouhou teorií, pokud nepřikročíme k činu*“¹

1.1 Vzdělávací politika EU

V současné době je vzdělání ve vyspělých státech přikládán velký význam, neboť vzdělání je považováno za jeden z nejdůležitějších faktorů ekonomického růstu, vede ke zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky a k růstu produktivity práce.²

Obecně lze říci, že vzdělaný člověk má lepší pracovní uplatnění, tedy i vyšší plat a lepší kvalitu života, z čehož vyplývá větší spokojenost a zdravější životní styl, čímž státu, kde jedinec žije, snižuje náklady např. na sociální dávky a tím nepřímo zlepšuje ekonomiku daného státu.

K tomu, aby byl jedinec vzdělaný, je nutné, aby byl nejprve vzdělán. Vzdělávání se řídí vzdělávací politikou. Oba pojmy je nutné objasnit:

Dle K. Kohouta je definice pojmu vzdělávání následující: „*Vzdělávání je mezi veřejností chápáno jako proces osvojování vědomostí, dovedností a návyků převážně v racionální rovině. Ve vzdělávání nejde však jen o hromadění vědomostí, ale o široce pojatý rozvoj člověka s cílem umožnit mu co nejoptimálnější zapojení do života společnosti, o pochopení příčin a následků včetně tvorby nových hodnot. Vzdělaný člověk v tomto pojetí není rozhodně pouze osobou nabitou informacemi a věděním, ale skutečně všestrannou osobností schopnou reagovat na životní situace, adaptovat se, věcně improvizovat, rozumět životu, kultuře atd.*“³

¹ Jan Amos Komenský: Citáty. *Databazeknih.cz: Váš knižní svět* [online]. [cit. 2012-11-03]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/citaty/jan-amos-komensky-177>

² BRDEK, M. a H. VYCHOVÁ. *Evropská vzdělávací politika*. 1. vyd. Praha: ASPI Publishing, s. r. o., 2004, s. 13. ISBN 80-86395-96-0.

³ KOHOUT, K. *Základy obecné pedagogiky*. 2. vyd. Praha: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKŮHO PRAHA, 2006, s. 22. ISBN 978-80-86723-38-9.

Vzdělávací politika je v odborné literatuře definována celou řadou definic, např. J. Kalous říká, že vzdělávací politika je: „odvětví pedagogického zkoumání zabývající se řízením vzdělávacího systému nebo vzdělávací instituce a politickým myšlením ovlivňujícím jejich vývoj.“⁴

Kolektiv autorů pedagogického slovníku J. Průcha, E. Walterová a J. Mareš tvrdí, že: “Vzdělávací politikou rozumíme principy, priority a metody rozhodování vztahující se k uplatňování společenského vlivu na vzdělávání. Toto rozhodování zahrnuje strategické záměry rozvoje vzdělávání, legislativní rámce činnosti vzdělávacích a vzdělávaných subjektů. Dále pak jde i o způsob financování, vymezení vzdělávacích cílů a obsahů, stimulování a ovlivňování činnosti vzdělávacích subjektů a způsob jejich kontroly.“⁵

Vzdělávací politika České republiky koresponduje se vzdělávací politikou Evropské unie, což vyplývá ze členství České republiky v EU. V rámci úsilí o dosažení plného členství přizpůsobila Česká republika své mezinárodní aktivity v oblasti vzdělávání ve čtyřech oblastech, z nichž pro tuto práci nejdůležitější je oblast spolupráce s členskými zeměmi EU a přidruženými zeměmi, tedy krom jiného také podpora mobility studentů a učitelů.⁶

Nástrojem, pomocí kterého EU podporuje spolupráci nejen mezi jednotlivými státy, ale i mezi vzdělávacím sektorem a podnikovou sférou, výzkumem a vývojem, jsou vzdělávací programy EU:

- Socrates.
- Leonardo da Vinci.
- Mládež.⁷

⁴ BRDEK, M. a H. VYCHOVÁ. *Evropská vzdělávací politika*. 1. vyd. Praha: ASPI Publishing, s. r. o., 2004, s. 15. ISBN 80-86395-96-0.

⁵ Tamtéž, s. 16.

⁶ Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Tauris, 2001, s. 30. ISBN 80-211-0372-8.

⁷ BRDEK, M. a H. VYCHOVÁ. *Evropská vzdělávací politika*. 1. vyd. Praha: ASPI Publishing, s. r. o., 2004, s. 37. ISBN 80-86395-96-0.

1.2 Leonardo da Vinci

Program Leonardo da Vinci je evropský program podporující inovace odborného vzdělávání. Tento program je vhodný pro všechny druhy odborných škol, počínaje středními odbornými školami a vysokými školami konče. Organizace, v tomto případě škola, vypracuje na základě výzvy Národní agentury pro evropské vzdělávací programy konkrétní návrh projektu, který posléze předloží a pokud projde procesem schválení, je kompletně hrazen z grantu programu.⁸

V České republice funguje program Leonardo da Vinci pod záštitou Národní agentury pro evropské vzdělávací programy (NAEP).

Vyhlášení a následné zavedení programu Leonardo da Vinci v EU bylo v polovině 90. let jedním z opatření navazujících na tzv. bílou knihu *Výuka a učení – Směrem k učící se společnosti*, v níž EU naznačila členským státům, jak by se měla nadále vyvíjet jejich vzdělávací politika. V první fázi programu, což bylo v letech 1995 – 1996 měly české organizace pouze možnost spolupráce se zahraničními partnery, ale již v říjnu roku 1997 získala ČR plné členství v programu a mohla tak začít předkládat také vlastní projekty, kterých bylo ještě v daném roce 22. Koncem roku 1999, kdy se uzavíralo první období programu, celkový počet schválených projektů předložených českými organizacemi dosáhl počtu 186.⁹

V období 2007 až 2013 jsou aktivity programu Leonardo da Vinci implementovány do integrovaného Programu celoživotního vzdělávání (z anglického LLP – Lifelong Learning Programme).¹⁰

Program Leonardo da Vinci lze dělit na několik podskupin projektů, z nichž nejčastější jsou projekty mobility a pilotní projekty.

⁸ *Učitel'ské noviny: týdeník pro učitele a přátele školy*. Praha: GNOSIS, 2004, roč. III, č. 26. ISSN 0139-5718.

⁹ *Kompendium projektů 1995-1999 Leonardo da Vinci Česká republika*. 1. vyd. Praha: Národní vzdělávací fond o.p.s. Národní agentura programu Leonardo da Vinci, 2000, s. 5.

¹⁰ *Pečeť kvality programu Leonardo da Vinci projekty 2005 Česká republika*. 1. vyd. Praha: GŘ pro vzdělávání a kulturu - Program celoživotního učení, 2005, s. 6.

Pilotní projekt je návrh na vypracování inovativních vzdělávacích materiálů (učebních textů, software apod.) pro určitou cílovou skupinu, které společně vypracovává skupina organizací z různých zemí.¹¹

Mezi první pilotní projekt České republiky v letech 1997 až 1999 patřil projekt „Informační technologie pro zrakově postižené“, který byl zaměřen na začlenění zrakově postižených do pracovního procesu. Výstupem tohoto projektu byla sada výukových materiálů pro zrakově postižené a katalog prací pro zrakově postižené.¹²

Tato diplomová práce se však zabývá především stážemi a výměnami studentů, tedy projekty mobility, proto je třeba objasnit, co se pod tímto pojmem skrývá a přiblížit historii projektů s tímto zaměřením.

Projekty mobility se dělí na projekty stáží a projekty výměn. Projekty stáží jsou návrhy na vyslání žáků nebo studentů odborných škol na několikátýdenní až několikaměsíční odbornou praxi v podnicích zemí EU. Zatímco projekty výměn jsou návrhy na vyslání učitelů teorie či učitelů odborného výcviku na výměnu zkušeností s kolegy ze zemí EU.¹³

Projekty stáží a výměn českých předkladatelů začaly až v roce 1997, tedy dva roky po schválení programu Leonardo da Vinci Evropskou unií. V tomto roce předložili čeští předkladatelé 22 projektů, které jim byly schváleny. V roce 1998 se jednalo o 56 předložených a schválených projektů, v roce 1999 o 72 projektů a v projektovém období 2009 až 2011 dokonce o 209 předložených a schválených projektů. Z tohoto počtu bylo 174 projektů mobilit, 27 projektů partnerství a 5 projektů přenosu inovací. Počet předkládaných a schválených projektů zaměřených na stáže či výměny samozřejmě dále stoupá.¹⁴

¹¹ *Učitelské noviny: týdeník pro učitele a přátele školy*. Praha: GNOSIS, 2004, roč. III, č. 26. ISSN 0139-5718.

¹² Tamtéž.

¹³ Tamtéž.

¹⁴ *Kompendium projektů 1995-1999 Leonardo da Vinci Česká republika*. 1. vyd. Praha: Národní vzdělávací fond o.p.s. Národní agentura programu Leonardo da Vinci, 2000, s. 5.

Mezi první projekty zaměřené na stáže a výměny patřil např. projekt „Inovace technik výtvarného zpracování skla“. Tato stáž byla realizována ve spolupráci s německou partnerskou školou a zúčastnilo se jí deset studentů. Stážisté pracovali v Německu v dílnách a ateliérech pod dohledem německých učitelů a po návratu zpět do České republiky podali písemnou zprávu o průběhu stáže a o získaných znalostech, ze které pak čerpali studenti, kteří se stáže zúčastnit nemohli.¹⁵

Projekty mobility umožňují jejich účastníkům zlepšit si komunikační dovednosti v cizím jazyce, rozšířit si odborné znalosti a všeobecný rozhled a v neposlední řadě navázat cenné kontakty.

Ve snaze zvýšit kvalitu projektů mobility rozhodla Národní agentura pro evropské vzdělávací programy organizovat soutěže kvality a udělovat nejlepším projektům certifikát „Pečeť kvality“.

Cílem této soutěže je především zhodnocení výsledků projektů mobilit za dané období, usnadnění přístupu k programu, zveřejnění a ocenění práce úspěšných realizátorů a propagace samotného programu Leonardo da Vinci.¹⁶

Úspěšní realizátoři jsou tací, kteří chápou, že v projektu mobility nejde jen o vysílání a přijímání osob v rámci EU, ale především o kvalitativní stránku stáží, tedy o naplnění záměru stáže, tedy užitečnost stáže pro její účastníky.

V roce 2011 vybírala Národní agentura pro evropské vzdělávací programy z 209 předložených, schválených a uskutečněných projektů, které proběhly v rámci projektového období 2009 až 2011. Z tohoto počtu vybrala agentura „pouhých“ 5 projektů, které ocenila Pečetí kvality. Jednalo se o následující projekty:

- Evropa – šance pro všechny – SOŠ a SOU Horky nad Jizerou.
- Stejně příležitosti všem – SŠ technická, gastronomická a automobilní Chomutov.

¹⁵ *Kompendium projektů 1995-1999 Leonardo da Vinci Česká republika*. 1. vyd. Praha: Národní vzdělávací fond o.p.s. Národní agentura programu Leonardo da Vinci, 2000, s. 152.

¹⁶ *Pečeť kvality programu Leonardo da Vinci projekty 2005 Česká republika*. 1. vyd. Praha: GŘ pro vzdělávání a kulturu - Program celoživotního učení, 2005, s. 6.

- Adaptace mladých lidí v pracovním prostředí EU – SOU a SOŠ SČMSD Znojmo.
- Creating a platform for communication between science and practice in organic food system (Vytvoření platformy pro komunikaci mezi vědou a praxí v bio systému) – JČU České Budějovice.
- Internationalisation of Electronic Communications Training (internacionalizace elektronických komunikací vzdělávání) – FEL ČVUT.

V roce 2012 vyhlásila Národní agentura pro evropské vzdělávací programy jubilejní desátý ročník soutěže o Pečeť kvality.

2 SOŠ A SOU HORKY NAD JIZEROU

2.1 Základní informace o škole

Název školy: Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou

Právní forma: příspěvková organizace

Identifikátor zařízení: 600 007 511

IČ: 00069558

Sídlo: Horky nad Jizerou 35, 294 73 Brodce

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Statutární zástupce: Ing. Vratislav Morava

Kontakty: 326 312 234, 326 312 119, souhorky@souhorky.cz

Web: www.souhorky.cz

Rok založení: 1951

IZO: Registrační číslo u MŠMT 10723¹⁷

Obrázek 1: Logo SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Zdroj: *Souhorky.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-02-04]. *Souhorky.cz*. Dostupné z: <http://www.souhorky.cz>

¹⁷ *Souhorky.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-03-07]. *Souhorky.cz*. Dostupné z: <http://www.souhorky.cz>

Obrázek 2: SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Zdroj: *Souhorky.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-02-04]. *Souhorky.cz*. Dostupné z:
<http://www.souhorky.cz>

Na horeckém zámku vznikla Zemědělská učňovská škola 1. září 1951. V průběhu šedesáti let její existence se mnohokrát změnil její název i zřizovatel. Velkou transformací prošla škola až v letech 1990 – 1995, kdy se z ryze zemědělského učiliště s úzce zaměřenými učebními obory pro zemědělskou výrobu a počtem žáků přibližně 120 stala škola regionální se zaměřením na gastronomii, cestovní ruch a zemědělství s počtem žáků přibližně 400. Za posledních 20 let stoupl počet žáků téměř čtyřikrát. S nárůstem počtu žáků souvisí také zkvalitňování materiálních a technických podmínek pro zajištění výuky a výchovy žáků. Došlo k modernizaci učeben a dalších prostor školy.

V roce šedesátého výročí založení (2012) patří škola mezi významná vzdělávací zařízení ve Středočeském kraji.

Význam školy nespočívá však jen v moderní technice, budovách a honosných názvech. Úroveň školy představují hlavně její učitelé, jež se prokazují nejen svými odbornými znalostmi, ale i bohatými zkušenostmi z praxe, které zprostředkovávají žákům studujícím ve dvou studijních a čtyřech učebních oborech.

Současnou filozofií školy je vytvořit žákům neanonymní prostředí s dobrými mezilidskými vztahy, ale zároveň s vysokými nároky na studijní, výchovné a pracovní výsledky.

Škola se dále snaží umožnit maximálnímu počtu žáků absolvovat část profesní přípravy v zahraničí a to v rámci programu EU Leonardo da Vinci. Škola spolupracuje se Slovenskem, Rakouskem, Německem, Itálií a Kypr.

2.1.1 Organizační struktura

Ředitel školy: Ing. Vratislav Morava

Zástupce pro teoretické vyučování: Ing. Romana Niklová

Zástupce pro praktické vyučování: Ing. Miloš Repáň

Hlavní ekonomka: Zuzana Uhlířová

Hlavní vychovatelka domova mládeže: Zuzana Sobotková

2.1.2 Personální a prostorové vybavení

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou má celkem 54 zaměstnanců, a to:

Učitelé pro teoretickou výuku: 25

Mistři odborného výcviku: 13

Pracovníci technicko-ekonomického úseku: 6

Provozní pracovníci: 4

Vychovatelé - domov mládeže: 3

Pracovníci školní jídelny: 3

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou disponuje čtyřmi budovami:

- Zámek.
- Nová škola.
- Gastrocentrum.
- Statek.

Zámek je bezesporu největším a nejdůležitějším objektem školy. V této budově je umístěn domov mládeže se školní kuchyní, jídelnou a klubovnou. V dalších částech budovy se nachází sedm učeben teoretické výuky (z čehož dvě slouží zároveň jako projektové místnosti) především pro studijní obory a v přízemí zámku jsou kanceláře správy školy, sborovny učitelů a kancelář vedení školy. V budově se nachází také zámecká vinárna, která slouží jako jídelna pro učitele a zároveň jako cvičné pracoviště pro žáky oboru Kuchař - Číšník.

Druhou hlavní budovou školy je budova tzv. nové školy, kde je celkem šest učeben (z nichž jedna učebna je počítačová) teoretické výuky především pro učební obory a dvě sborovny pro učitele.

Další dvě učebny teoretické výuky jsou umístěny v budově gastrocentra, které slouží především jako pracoviště pro odborný výcvik žáků. Nachází se zde cvičná kuchyně s moderní varnou technologií, cukrářská dílna s nezbytným technickým a sociálním zázemím, učebna stolničení, učebna pro cukráře a kmenová učebna oboru gastronomie.

Areál odborného výcviku se zemědělským a zahradnickým zázemím má škola pronajatý v části bývalého velkostatku od rodiny Hégrů. Nacházejí se zde dílny pro zemědělské obory např. pro zpracování kovů a dřeva, opravářská dílna apod. Pro zajištění odborného výcviku jsou zde dále prostory pro výuku vazačství, cvičebnu chovu zvířat, velkou učebnu teorie a „mistrovnu“ s šatnami pro učitele odborného výcviku. Škola dále využívá areál školního zahradnictví, a to především pro výukovou činnost oborů Zemědělec – Farmář a Zahradník.

2.2 Studijní a učební obory

Škola nabízí zájemcům o studium tyto obory:

- Studijní (denní, čtyřleté):

65-41-L/01 Gastronomie.

65-42-M/02 Cestovní ruch.

- Učební (denní, tříleté):

29-54-H/01 Cukrář.

65-51-H/01 Kuchař – Číšník.

45-51-H/01 Zahradník.

41-51-H/01 Zemědělec – Farmář.

- Studijní (denní, dvouleté, nástavbové):

64-41-L/524 Podnikání.¹⁸

Zájemcům o studium tedy SOŠ a SOU Horky nad Jizerou nabízí celkem tři studijní a čtyři učební obory.

Je pravdou, že ve školních letech 2011/2012 a 2012/2013 nebyl otevřen studijní obor Podnikání, což bylo dáno nedostatečným počtem zájemců o studium s dobrými studijními výsledky. Ve školním roce 2013/2014 by však měl být tento obor znovu otevřen.

¹⁸ *Souhorky.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-02-04]. *Souhorky.cz*. Dostupné z: <http://www.souhorky.cz>

2.3 Instituce, orgány a organizace spolupracující s institucí

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou je členem Asociace kuchařů a cukrářů ČR, Agrární komory, Hospodářské komory, Klubu podnikatelů Mladoboleslavska a spolupracuje s dalšími partnery.

Škola trvale spolupracuje v rámci praktické přípravy žáků téměř s padesáti vybranými smluvními pracovišti v regionu v sektoru gastronomie, cestovního ruchu, zemědělství a zahradnictví (např. CK ČEDOK, Eurest, Vitana, hotel a restaurace Galatea apod.)

Krajský úřad trvale podporuje školu a její žáky, jejichž šikovnost prověřuje při mnoha akcích pořádaných pod záštitou Středočeského kraje, jako jsou např. Poděbradské filmové zážitky, Gurmánfestival v Kolíně a mnohé další.

Škola spolupracuje samozřejmě také s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT) a Národním institutem pro další vzdělávání (NIDV).

2.4 Projektová činnost

Projektová činnost žáků a pedagogů na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou je velmi bohatá a rozmanitá. Zavedení školních vzdělávacích programů pro jednotlivé učební a studijní obory staví projektovou činnost do popředí výukových aktivit s cílem žáka pozitivně formovat a aktivně zapojovat.

Škola tedy využívá řadu projektů např. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost pod názvem Cesta k modernímu vzdělávání, projekty mobility Leonardo da Vinci a Tandem, Škola obnovy venkova, Zimní školy pro zemědělce, Kurzy pro výkon obecných zemědělských činností v rámci akreditace Ministerstva zemědělství České republiky (Mze) a mnohé další.

Konkrétní projekty SOŠ a SOU Horky nad Jizerou:

- *Adopce na dálku*

V roce 2008 se studenti prvního ročníku oboru Služby cestovního ruchu (původní název pro současný obor Cestovní ruch) zapojili do projektu „Adopce na dálku“ a osvojili si malého sirotka z Keni, Harryho. Harry žije bez rodičů a touží chodit do školy, což mu chtěli studenti, dnes již absolventi z Horek nad Jizerou, dopřát. Podpora Harryho však neskončila s odchodem žáků ze školy, adopci převzala další třída taktéž oboru Cestovní ruch a studenti udržují s Harrym pravidelný písemný kontakt.

- *Tradiční řemesla*

Účelem tohoto projektu, který byl realizován v rámci projektu Cesta k modernímu vzdělávání, byla obnova a připomenutí českých tradičních řemesel na poli gastronomie i služeb. Žáci se prezentovali ukázkami pletení výrobků z přírodních materiálů, malování voskem, drátování a napekli vizovické pečivo. Návštěvníci měli příležitost ochutnat i Horecký zámecký koláč a jiné pochutiny. Farmáři vyráběli v duchu tradic dřevěné hračky a doplňky do kuchyně.

- *Nadace T-Mobile*

Ve školním roce 2009/2010 získala škola finanční grant z nadace T-Mobile na realizaci studentských projektů s námětem „Splň si svůj sen“. V rámci tohoto projektu upekli a nazdobili žáci oboru Cukrář piškotovou roládu dlouhou 103 metrů a 9 centimetrů, která byla díky své délce zapsána do České knihy rekordů v Pelhřimově. Po zapsání rolády do knihy rekordů a jejím nafocení byla tato rekordmanka rozkrájena a nabídnuta k ochutnání zaměstnancům školy, žákům, rodičům a vůbec všem, kteří přišli ten den školu podpořit.

- *Leonardo da Vinci*

Škola každoročně vysílá své žáky na zahraniční stáže v rámci projektu EU Leonardo da Vinci, a to do Itálie, Německa, Rakouska, na Slovensko a Kypr (viz třetí kapitola).

- *Den jazyků*

Také tento projekt byl poprvé realizován v rámci projektu Cesta k modernímu vzdělávání a od té doby se každoročně koná v rámci kontinuity projektu. Jeho účelem je zvýšit motivaci žáků ke studiu cizích jazyků a uvědomění si významu absolvování zahraniční stáže, dále pak rozšíření znalostí o zemích studovaného jazyka, zemích zahraničních stáží, se kterými škola spolupracuje a dalších zemích EU.

- *Světová škola*

Ve školním roce 2012/13 je škola zapojena do projektu Světová škola, který je zaštitěn místopředsedou vlády a ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem. Filozofií projektu je podpora vzdělávání a přípravy žáků na reálný život v globalizovaném světě. Cílem žáků a pedagogů je získat pro SOŠ a SOU Horky nad Jizerou prestižní ocenění a stát se „Světovou školou“, kterých je v současné době v České republice jen patnáct.

- *Food right now – postavme se hladu!*

Škola se zapojila také do nového mezinárodního projektu pro střední školy, který realizuje společnost Člověk v tísni. Kromě českých škol jsou do tohoto projektu zapojeni také žáci a učitelé středních škol ve Francii, Itálii, Irsku a Německu. Cílem je zvýšit povědomí o problematice hladu a přístupu k potravinám mezi učiteli a studenty v pěti zemích EU.

Více informací o SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, oborech, které škola zájemcům o studium nabízí, a projektech, které škola realizuje včetně fotodokumentace a krátkých videí lze nalézt na webových stránkách školy: www.souhoriky.cz.

3 ZAHRANIČNÍ STÁŽE V RÁMCI PROGRAMU EU LEONARDO DA VINCI

3.1 Základní informace o programu na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Neodmyslitelnou součástí filozofie SOŠ a SOU Horky nad Jizerou jsou zahraniční stáže žáků, které byly na škole realizovány mnoha různými způsoby. Vše začalo v roce 1995 recipročními výměnami z rodiny do rodiny, pokračovalo projektem německého fondu budoucnosti Tandem a od roku 1998 se zahraniční stáže realizují v rámci programu EU Leonardo da Vinci. Díky podpoře EU vyjíždějí žáci na zahraniční stáže zcela zdarma.

Od roku 1998 získalo tuto jedinečnou pracovní zkušenost více než 1100 žáků oborů Cestovní ruch, Gastronomie a Podnikání, kteří absolvovali několikátýdenní pracovní stáže v prvotřídních hotelových a restauračních zařízeních v Itálii, Španělsku a na Kypru. Později si také budoucí cukráři, zahradníci, farmáři a zemědělci vyzkoušeli, jak chutnají výsledky práce na vinicích, trzích a farmách v Rakousku i jak pestrou paletu řemesel a moderní strojovou techniku využívají jejich kolegové v jednotlivých spolkových zemích v Německu.

V této souvislosti je pozoruhodné a pro odborné vzdělávání ve Středočeském kraji velmi přínosné, že se jedná o pracovní stáže a odborné praxe povětšinou v oborech, které byly dlouhou dobu v České republice opomíjeny a považovány za neperspektivní. Je nepochybně zásluhou vedení školy i jejích pedagogických pracovníků, že dokázali v období zásadních změn na trhu práce a zvyšující se konkurenceschopnosti ve vzdělávání udržet, rozšířit a obohatit studijní i učební obory v Horkách nad Jizerou prostřednictvím projektu EU Leonardo da Vinci o evropské zkušenosti a zahraniční spolupráci.

3.1.1 Ocenění získaná za realizaci projektu Leonardo da Vinci

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou získala v roce 2003, 2005, 2006, 2008, 2009, 2010 a 2012 ocenění „Pečeť kvality“ Národní agentury pro evropské vzdělávací programy za velmi vysokou úroveň realizovaných projektů mobility. V roce 2011 se tak nestalo pravděpodobně pouze proto, že se škola o toto ocenění neucházela a dala vyniknout také jiným institucím, což však samozřejmě nelze tvrdit se stoprocentní jistotou.

V roce 2005 se škola o „Pečeť kvality“ ucházela s projektem „Praxe pro budoucnost Evropy“. Projektu se zúčastnilo celkem 54 účastníků, kteří vycestovali do Rakouska, Itálie a na Slovensko, kde pracovali na mnoha různých pracovištích dle jimi studovaného oboru.

Většina hodnotitelů se shodovala, že přidaná hodnota realizovaných projektů Leonardo da Vinci byla mimořádně vysoká, projekty měly pro jejich účastníky nezpochybnitelný přínos, neskončily s koncem financování a podařilo se zapojit účastníky ze znevýhodněných sociálních skupin. Především za poslední skutečnost zaslouží škola mimořádné uznání.

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou tak vedle své vzdělávací úlohy má i neocenitelný společenský přínos. Zahraničních pracovních stáží a odborných praxí s programem Leonardo da Vinci se prostřednictvím obětavé práce pedagogických pracovníků školy mohou účastnit také sociálně znevýhodnění žáci a osoby se specifickými potřebami. Právě jim by měly evropské zkušenosti a vzdělání s programem Leonardo da Vinci nabídnout další šanci a „otevřít pomyslné dveře“ za hranice ČR.

Kromě národních ocenění získaly projekty Leonardo da Vinci realizované SOŠ a SOU Horky nad Jizerou také několik mezinárodních ocenění. Lze tvrdit, že v tomto ohledu je škola ve Středočeském kraji a ve svém oboru výjimečná a dosud nenašla své následovníky.

V roce 2003 byla ve Frankfurtu nad Mohanem udělena zástupcům SOŠ a SOU Horky nad Jizerou Evropská cena za sblížování mládeže ze Spolkové republiky Německo a České republiky a v roce 2005 obdržela škola Evropskou cenu kvality za realizaci projektů mobilit v rámci programu Leonardo da Vinci.

3.1.2 Pečeť kvality 2011

Zatím posledním národním oceněním za realizaci zahraničních stáží pro SOŠ a SOU Horky nad Jizerou byla „Pečeť kvality“ Národní agentury pro evropské vzdělávací programy, kterou škola obdržela v listopadu roku 2012 za projekt „Evropa – šance pro všechny“ z roku 2009.

Obrázek 3: Pečeť kvality pro SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Zdroj: autor práce

Národní agentura evropských projektů vybírala ze 174 projektů mobility, 27 projektů partnerství a 5 projektů přenosu inovací programu EU Leonardo da Vinci uskutečněných v projektovém období 2009 – 2011. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy vybrala a ocenila z tohoto množství celkem 5 projektů.

Projekty vyhodnocené jako nejkvalitnější a oceněné Pečetí kvality museli splnit kritéria v celkem čtyřech ukazatelích. SOŠ a SOU Horky nad Jizerou splnila kritéria těchto ukazatelů následovně:

- *Ukazatel 1 – Výsledky a jejich využití.*

Projekt umožnil třiceti žákům oborů Cestovní ruch, Gastronomie, Podnikání, Kuchař-číšník, Cukrář, Provoz služeb a Zemědělec získat zkušenosti, vědomosti

a odborné i jazykové dovednosti v oblasti cestovního ruchu, gastronomie, zemědělské produkce a agroturistiky v pěti zemích EU. Absolvování stáže způsobilo pozitivní změnu v chování žáků, rozvoj sebedůvěry a větší motivaci ke studiu studovaného oboru. Stáže jako takové upevnily vztahy se všemi přijímacími organizacemi daných států EU, což se projevilo také při tzv. Evropském dni, který SOŠ a SOU Horky nad Jizerou v roce 2009 uspořádala k 10. výročí organizování zahraničních stáží žáků školy. Tohoto dne se zúčastnilo 22 zástupců všech zahraničních přijímacích organizací.

- *Ukazatel II – Šíření a propagace výsledků na školní a regionální úrovni včetně zabezpečení šíření a propagace výsledků.*

Účastníci zahraničních stáží zpracovali prezentaci o uskutečněné stáži, kterou absolvovali za využití vlastních fotografických a propagačních materiálů. Tyto prezentace poté představili ve všech třídách školy, při dnech otevřených dveří školy, při náborových akcích školy a mnoha jiných příležitostech ve škole i mimo ni. Dále byly publikovány články a reportáže žáků a učitelů v místním a odborném tisku (např. Boleslavský deník) a ve školním časopise SOUHRA (viz příloha A a B).

- *Ukazatel III – Udržitelnost a dopad.*

Dlouhodobou udržitelnost projektu zajišťuje fakt, že partnery školy jsou další školy, orgány státní správy a samosprávy a úspěšní podnikatelé, kteří mají zájem o formální i neformální spolupráci se školou. Organizace zahraničních stáží zapojuje žáky do chodu reálných podniků v reálném čase. Partnerství je založeno na oboustranné výhodnosti. Díky odbornému obsahu napomáhají projekty k výměně zkušeností a medializaci jak v regionu, tak v odborných periodikách.

- *Ukazatel IV – Zapojení účastníků ze znevýhodněných skupin.*

Do zahraničních stáží byli cíleně zapojováni žáci ze sociálně slabého prostředí, s výchovnými problémy a s poruchami učení, kteří byli integrováni do běžných kolektivů a pracovních skupin žáků, což výrazně zvýšilo jejich sebevědomí, a to i po návratu ze zahraniční stáže. Z dotazníků, které všichni účastníci stáže před odjezdem na stáž vyplnili vyplynulo, že řada stážistů cestuje do zahraničí poprvé (zejména žáci oboru

Zemědělec), neboť pochází z kulturně nepodnětného prostředí. Lze tedy považovat za velký přínos, že se díky programu Leonardo da Vinci tyto žáci dostanou do kulturně a jazykově odlišného prostředí.

Projekt SOŠ a SOU Horky nad Jizerou „Evropa – šance pro všechny“ zaujal hodnotitele především šíří zastoupení žáků různých oborů, bezchybnou realizací stáží a vysokou úrovní naplnění cílů stáží v oblasti odborného vzdělávání.

3.1.3 Uplatnění absolventů zahraničních stáží

Absolventi SOŠ a SOU Horky nad Jizerou nemají, i díky zahraniční zkušenosti s programem Leonardo da Vinci, problém s nalezením kvalifikovaného pracovního místa a s uplatněním na trhu práce. Ve světle evropských zkušeností tak vyniká jedinečný přístup, který je v Horkách nad Jizerou uplatňován v odborném vzdělávání a přípravě.

Absolventi se učí nejen nezbytným znalostem a řemeslným dovednostem, nýbrž také obchodnímu „duchu“. V zemědělských a potravinářských oborech je důležité, vedle vysoké kvality výroby, také umění výsledky pracovního úsilí atraktivně prezentovat a oslovit tak potenciální zákazníky.

Díky svým získaným tuzemským i zahraničním zkušenostem během studia na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou jsou absolventi kvalitními zaměstnanci pro podnikatele a firmy ve Středočeském kraji a mnoho z nich začne podnikat i samostatně.

Důležité je, že sto procent absolventů odchází po úspěšném složení státní závěrečné či státní maturitní zkoušky přímo do praxe či pokračuje v dalším studiu. Absolventi tedy nezůstávají v evidenci nezaměstnaných na úřadech práce.

3.2 Organizace zahraničních stáží

V současné době spolupracuje SOŠ a SOU Horky nad Jizerou v rámci programu Leonardo da Vinci s Itálií, Německem, Rakouskem a Slovenskem. Žáci SOŠ a SOU Horky nad Jizerou mají také možnost absolvovat zahraniční stáž na Kypru, což je zajišťováno v rámci spolupráce s partnerskou školou SOŠ a SOU Čakovice.

Každé zahraniční stáže se účastní 8 – 10 stážistů studijních oborů Cestovní ruch, Gastronomie a učebních oborů Kuchař – Číšník, Cukrář a Zemědělec - Farmář. Stáž zpravidla trvá tři týdny s výjimkou stáže na Kypru, která trvá týdnů pět.

Obsahem zahraniční stáže je především práce na odpovídajících pracovištích. Je stanoveno, že každý účastník zahraniční stáže musí během své zahraniční praxe odpracovat minimálně 15 dní po sedmi hodinách. Žáci pracují na pracovištích dle předem stanoveného rozpisu a vykonávají práce dle jimi studovaného oboru. Obsah zahraniční stáže je stanoven v tzv. individuálním programu účastníka, který je součástí smlouvy o odborné stáži v rámci programu Leonardo da Vinci (viz podkapitola 3.2.1).

3.2.1 Příprava zahraničních stáží a dokumentace před odjezdem na stáž

Na škole funguje tzv. realizační tým, který se skládá z ředitele školy, jeho zástupců, hlavní ekonomky školy a učitelů teoretického i praktického vyučování. Realizační tým se stará o nábor žáků na zahraniční stáže, dále pak o přípravu a realizaci zahraničních stáží a v neposlední řadě také o evaluaci a diseminaci zahraničních stáží. Každá zahraniční stáž má svého garanta, který je zároveň kontaktní osobou pro jednotlivé partnerské země.

Aby se mohla zahraniční stáž uskutečnit, je třeba podat žádost s vypracovaným návrhem projektu o jeho schválení v rámci výzvy Národní agentury pro evropské vzdělávací programy v Praze, a to vždy do 31. ledna daného roku. Projekt je schvalován vždy na projektové období, což může být školní rok, kalendářní rok, ale i tři roky apod. Součástí žádosti a projektu musí být i zvací dopis od přijímací organizace dané země,

tedy pozvánka do příslušné země, která je zároveň příslibem zajištění pracovišť pro žáky a pomoci při koordinaci zahraniční stáže.

Ve specifikaci projektu, která má téměř 40 stran, musí být podrobně uvedeno mnoho informací, mezi něž v první řadě patří obecné informace a údaje o projektu, což jsou souhrnné údaje o programu, identifikační údaje o projektu a informace o národní agentuře, pod kterou projekt spadá. K základním údajům o projektu patří především název samotného projektu. Např. v roce 2013 žádá SOŠ a SOU Horky nad Jizerou o schválení projektu s názvem „Příprava na život při stáži v Evropě“. V minulých letech se jednalo o následující názvy projektů:

- 2008 – Stážemi žáků pro uplatnění na trhu práce.
- 2009 – Evropa - šance pro všechny.
- 2010 – Za zkušenostmi v cestovním ruchu.
- 2011 – Stáž v Evropě – šance pro moji budoucí profesi.
- 2012 – Za regionálními produkty do Evropy.

Dalším bodem projektu jsou identifikační údaje o organizacích, kde se uvádí informace o žadatelské organizaci, tedy SOŠ a SOU Horky nad Jizerou a všech partnerských organizacích v České republice i zahraničí, dále pak informace o kontaktní osobě organizace, což je v případě SOŠ a SOU Horky nad Jizerou ředitel školy Ing. Vratislav Morava, jenž je zároveň osobou oprávněnou k podpisu (statutární zástupce školy). Dále je zde uveden popis organizace ve smyslu oblasti činnosti a odborných schopností a dovedností pracovníků s ohledem na zaměření projektu. Důležitým podbodem jsou také zkušenosti s programem Leonardo da Vinci z minulých projektových období.

Čtvrtým bodem projektu je popis samotného projektu, především jeho shrnutí, odůvodnění projektu a cíle a obsah projektu, informace o osvědčení a uznávání mobility.

Dalším bodem je zaměření projektu, především míra souladu s cíli programu celoživotního učení a s evropskými prioritami uvedenými ve výzvě k předkládání projektů. Do tohoto bodu patří také informace o oblasti vzdělávání, tedy kolik účastníků jakých oborů se zahraničních stáží bude účastnit a horizontální témata, tedy zda se zahraničních stáží budou účastnit také osoby se specifickými potřebami.

Co se týká realizace projektu, zde je třeba především popsat pracovní program a úkoly, které budou účastníci během těchto stáží plnit. Zde je třeba uvést informace o smluvních pracovištích v jednotlivých zemích a kontaktní osoby, které budou během jednotlivých stáží na žáky dohlížet, dále časový harmonogram plánovaných aktivit projektu, tedy aktivity od šíření informací o zahraničních stážích, přes každodenní program, jednotlivá pracoviště a pozice, na kterých budou žáci pracovat včetně programu volného času žáků po zhodnocení zahraničních stáží jejich účastníky.

Dalším neméně důležitým bodem je popis spolupráce a komunikace mezi partnery. Zde je popsáno, jakým způsobem bude dohodnut odborný obsah zahraniční stáže a očekávané výstupy včetně zapojení účastníků a jejich přípravy na danou stáž neboli jaká kulturní, jazyková a odborná příprava jim bude před odjezdem na zahraniční stáž poskytnuta.

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou zajišťuje žákům jazykovou, kulturní a odbornou přípravu v rozsahu padesáti vyučovacích hodin (v minulých letech dokonce v rozsahu 75 vyučovacích hodin). V rámci jazykové přípravy si žáci prohlubují znalosti jazyka dané země, rozšiřují si slovní zásobu, kterou budou během zahraniční stáže potřebovat, zkoušejí různé modelové situace a připravují se na řešení a zvládnutí možných problémů. V rámci kulturní a odborné přípravy se žáci dovídají informace o zemi, kam hodlají vycestovat, o pracovištích, kde budou pracovat, o programu zahraniční stáže včetně pracovní doby, exkurzí a výletů a obdrží kontakty na styčné osoby zahraniční stáže české i zahraniční strany (viz příloha C – tematický plán jazykové, odborné a kulturní přípravy).

V projektu je dále popsána organizace a řízení zahraniční stáže, tzn. jaká podpora bude účastníkům během dané stáže poskytnuta včetně dopravy na stáž, pojištění, ubytování, stravy a doprovodných osob a evaluace zahraniční stáže neboli hodnocení

kvality na úrovni účastníků i projektu a diseminace neboli šíření výsledků zahraniční stáže.

V dalším bodu projektu musí být detailně popsány informace o účastnících zahraniční stáže a jejich aktivitách během dané stáže, tedy obsah plánovaných aktivit a jednotky výsledků učení, tedy konkrétní přínos pro účastníky zahraniční stáže z hlediska jejich odborných vědomostí a dovedností.

Velmi důležitým bodem projektu je bod týkající se navrhovaných údajů o jednotlivých běžích požadovaného grantu z EU, kde jsou specifikovány cestovní a pobytové náklady na jednotlivé zahraniční stáže, rozepsané na vyjíždějící účastníky bez zvláštních potřeb a vyjíždějící účastníky se zvláštními potřebami včetně doprovodných osob. Požadovaný grant se dělí na požadovaný grant na přípravu účastníků a požadovaný grant na organizaci projektu (řízení a monitoring). Celkové požadované náklady jsou shrnuty v kolonce celkový požadovaný grant, přičemž ze zkušeností z minulých let vyplývá, že náklady na jednoho účastníka zahraniční stáže činí cca 600 – 900 €.

Účastníci zahraniční stáže mají díky prostředkům EU vše zdarma, což znamená, že je pro ně zajištěna doprava na místo stáže a zpět, doprava na odborné exkurze eventuálně výlety, zdravotní pojištění do zahraničí, ubytování, strava (minimálně třikrát denně) a v případě potřeby také místní doprava.

Součástí projektu je také oddíl s názvem kontrolní seznam, kde jsou vyjmenovány všechny náležitosti, které musí projekt splňovat, aby vyhověl podmínkám Národní agentury pro evropské vzdělávací programy a byl tudíž zaregistrován a dále posuzován.

Povinnou součástí projektu jsou také přílohy, jako například originály zvacích dopisů od partnerských institucí z jednotlivých zemí zahraničních stáží. Každý zvací dopis musí být podepsán garantem zahraničních stáží v dané zemi (viz příloha D).

K posledním bodům projektu se řadí oznámení o ochraně osobních údajů a čestné prohlášení, kde statutární zástupce organizace prohlašuje, že veškeré informace vyplněné v přihlášce jsou pravdivé a přesné. Pokud tomu tak je, zbývá přihlášku

projektu podepsat, validovat a odeslat do Národní agentury pro evropské vzdělávací programy v Praze před vypršením termínu pro předkládání projektů.

Pokud je projekt schválen, což v historii školy zatím nebylo jinak, sejde se realizační tým, který začne pracovat na náboru žáků, jejich výběru a přípravě na zahraniční stáž.

Po náboru žáků na jednotlivé zahraniční stáže (na základě přihlášek žáků na zahraniční stáž viz příloha E), kdy se zohledňuje školní prospěch žáků, jejich kázeň během výuky a případné úspěchy během studia či reprezentace školy, projdou žáci kulturní, jazykovou a odbornou přípravou. Na základě jejich docházky a aktivity během této přípravy je proveden finální výběr žáků pro jednotlivé zahraniční stáže včetně určení náhradníků.

Před odjezdem na zahraniční stáž se musí do školy dostavit také rodiče účastníků, neboť je třeba podepsat smlouvu o odborné stáži v rámci programu Leonardo da Vinci. Smlouva je podepisována institucí, tedy školou, účastníky zahraniční stáže a jejich zákonnými zástupci.

Smlouva o odborné stáži v rámci programu Leonardo da Vinci obsahuje celkem deset článků, ve kterých je popsán účel grantu, doba trvání zahraniční stáže, financování odborné stáže, ujednání o platbách, podmínky sepsání závěrečné zprávy účastníků, informace o bankovních účtech účastníků a způsobu hrazení případných plateb, informace o příslušných právech a příslušném soudu (podmínky a pravidla týkající se zahraniční stáže), prohlášení o účasti, práva a povinnosti instituce a práva a povinnosti účastníka.

Smlouva dále obsahuje 3 přílohy, a sice partnerskou dohodu o zajištění kvality stáží v rámci programu Leonardo da Vinci, smlouvu o pracovním programu, tedy tzv. individuální program účastníka (viz příloha F), ve kterém je přesně popsán obsah zahraniční stáže pro každý den stáže, včetně odborných a kulturních exkurzí. Poslední přílohou jsou všeobecné podmínky zahraniční stáže.

Kromě smlouvy musí žáci i jejich rodiče či zákonní zástupci vyplnit a podepsat závazný souhlas s odjezdem na zahraniční stáž, potvrzení o bezinfekčnosti (celkové

zhodnocení zdravotního stavu žáka a jeho aktuální stav), pokyny k chování na zahraniční stáži a souhlas s volnočasovými aktivitami (jízda na kole, plavání apod.).

Před odjezdem na zahraniční stáž vyplňují žáci také dotazník, ve kterém jsou zjišťovány jejich očekávání od zahraniční stáže a obavy, které je případně sužují.

3.2.2 Průběh zahraničních stáží

Jak již bylo zmíněno v této diplomové práci, zahraniční stáže zpravidla trvají tři týdny, s výjimkou zahraniční stáže na Kypru, která trvá týdnů pět.

První den zahraniční stáže jsou její účastníci včetně pedagogického doprovodu dopraveni na místo stáže, přičemž během cesty na zahraniční stáž dostanou její účastníci pokyny k chování během dané stáže a domácí řád stážisty, kde jsou jasně stanoveny práva a povinnosti stážistů během zahraniční stáže.

Po příjezdu na místo se žáci a pedagogický doprovod nejdříve ubytují a po té se vydají na prohlídku okolí, kde si vytyčí orientační body, aby se dokázali lépe zorientovat v cizím prostředí. Po prohlídce okolí následuje návštěva jednotlivých pracovišť, seznámení s koordinátory zahraniční stáže a kolektivem budoucích spolupracovníků na jednotlivých pracovištích.

Před zapojením do pracovního procesu musí žáci nejdříve projít školením o bezpečnosti práce, požární ochrany a základy hygieny na pracovišti.

Během zahraniční stáže musí žáci odpracovat 15 dní po sedmi hodinách denně, kdy pracují na pracovištích dle jimi studovaného oboru a podle předem stanoveného individuálního programu účastníka. Žáci absolvují také kulturní a odborné exkurze, které jsou pro ně zajišťovány partnerskou organizací v dané zemi.

Obsah zahraniční stáže je doplněn o řešení skupinového projektového úkolu – využívání regionálních produktů, kdy účastníci zahraniční stáže zjišťují informace o regionálních produktech v dané zemi a získané informace spolu s fotodokumentací zpracují do prezentace, ve které také zhodnotí potenciál využití těchto produktů v oblasti cestovního ruchu či gastronomie.

Zhruba v půlce zahraniční stáže, tedy desátý až jedenáctý den probíhá výměna pedagogického doprovodu žáků, za účasti vedení SOŠ a SOU Horky nad Jizerou (ředitel školy či jeden z jeho zástupců), kteří při této příležitosti vykonávají monitoring zahraniční stáže, tedy kontrolu, zda vše probíhá podle předem stanovených podmínek a za vzájemné spokojenosti účastníků zahraniční stáže i jejích koordinátorů.

V samotném závěru zahraniční stáže jsou žáci hodnoceni koordinátory na pracovištích, a to prostřednictvím tzv. hodnotícího listu (viz příloha G), kde koordinátor dané praxe hodnotí celkový pracovní výkon stážisty, jeho komunikaci s ostatními kolegy, vstřícnost, přesnost, pracovitost a získané odborné vědomosti a dovednosti.

Poslední den zahraniční stáže probíhá vyhodnocení dané praxe u přijímající organizace spolu se všemi koordinátory stáže. Po vyhodnocení zahraniční stáže následuje odjezd zpět do České republiky.

3.2.3 Hodnocení zahraničních stáží a dokumentace po příjezdu ze stáže

Po příjezdu ze zahraniční stáže vyplňují účastníci dané stáže s pomocí pedagogického doprovodu zprávy o průběhu zahraniční stáže, kde hodnotí vše od dopravy na stáž až po získané zkušenosti. Účastníci zahraniční stáže hodnotí tuto stáž ve čtyřech bodech, po seznámení se s obecnými informacemi o vyplňování dané zprávy, uvádí žáci údaje o projektu, tedy identifikační údaje o projektu (název projektu apod). Dále vyplňují žáci údaje o stáži jako takové, včetně informací o přijímací organizaci, používaných jazycích během zahraniční stáže a způsobech, jakými se podíleli na přípravě daného praktického výcviku.

Účastníci hodnotí také obsah zahraniční stáže včetně naplnění jejich očekávání od dané stáže a praktických záležitostí a vyplňují údaje o získaných osvědčeních a certifikátech.

Žáci mají také možnost napsat jakýkoli komentář či postřehy a doporučení, které by mohly být užitečné pro budoucí realizaci zahraničních stáží.

Vyplněná zpráva se odesílá do Národní agentury pro evropské vzdělávací programy, kde je s ní dále pracováno tak, aby mohly být odstraněny případné nedostatky. Kromě zprávy o průběhu zahraniční stáže vyplňují žáci také dotazník, zda zahraniční stáž splnila jejich očekávání, případně co jim absolvování zahraniční stáže dalo a vzalo.

Pedagogický doprovod, tedy koordinátor stáže, musí do ukončení projektového období napsat závěrečnou zprávu za danou stáž, která v podstatě kopíruje body vyplňované v žádosti projektu, kde se hodnotí, jak byly předem vytyčené cíle a obsah zahraniční stáže splněny. Tato zpráva se poté spojí s ostatními závěrečnými zprávami všech stáží a ekonomickou zprávou a vše se společně odesílá do Národní agentury pro evropské programy v Praze, která zprávu zhodnotí. V případě, že v ní neshledá žádné nedostatky, dá pokyn k proplacení, čímž se uzavře jedno projektové období.

Výstupem pro absolventa zahraniční stáže je osvědčení neboli certifikát o absolvování zahraniční stáže (viz příloha H), který může v budoucnu využít jako přílohu životopisu a dále Europass mobility, což je dokument, který zaznamenává evropskou studijní stáž a je jedním z dokumentů Europassu, jenž je první celoevropský soubor dokladů o vzdělání, osobních kompetencích, jazykových dovednostech, odborné kvalifikaci a pracovních zkušenostech jeho držitele.¹⁹

3.3 Jednotlivé zahraniční stáže

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou vysílá své žáky na zahraniční stáže do Německa, Rakouska, Itálie, na Slovensko a Kypr, což je detailně popsáno v následujících podkapitolách (3.3.1 – 3.3.5).

¹⁹ Voznička, V. Europass jako nástroj pro transparentnost kvalifikací. *Spolupráce škol a podniků v profesní přípravě: sborník referátů ze 4. mezinárodního kongresu*. Praha: NUOV, 2004, č. 5, s. 1. ISSN 1210-7387.

3.3.1 Zahraniční stáž Německo

Zahraniční stáž v Německu má svůj pravidelný podzimní termín, kdy vždy v říjnu vyjede skupina osmi až deseti žáků (obory Cestovní ruch, Kuchař – Číšník, Cukrář, Gastronomie) a pedagogického doprovodu do města Weiden, kde se nacházejí pracoviště zprostředkované německou partnerskou školou Berufsfachschule für Hotel- und Tourismusmanagement ve Wiesau (Střední odborná škola pro hotelový a turistický management).

Žáci jsou po příjezdu rozděleni do třech pracovišť – hotel Admira, hotel Stadtkrug a restaurační zařízení Zum alten Schuster. Během zahraniční stáže musí žáci odpracovat 15 dní po sedmi hodinách denně. V místě pracoviště mají zajištěnou stravu a ubytování.

Hotel Admira je čtyřhvězdičkový hotel nedaleko centra Weidenu. Hotel nabízí hostům 124 pokojů a jedno prezidentské apartmá. Hotel pravidelně přijímá tři až čtyři stážisty, kteří pracují jako recepční, kuchaři, číšníci a pokojské.

Hotel Stadtkrug je tříhvězdičkový hotel s restaurací v centru Weidenu, který nabízí zájemcům o ubytování 50 pokojů. Hotelová restaurace disponuje 85ti místy k sezení a dalšími 15ti místy u baru. V letních měsících je možné rozšířit kapacitu restaurace o dalších 150 míst na přilehlé zahradě. Hotel nabízí také pronájem školící místnosti s kapacitou 40 míst. Hotel je schopen přijmout tři až čtyři stážisty, kteří pracují jako kuchaři, číšníci a pokojské.

Hostinec Zum alten Schuster patří do Bavorského spolku hoteliérů a restaurátérů. Hostinec nabízí tradiční německou kuchyni, včetně pokrmů připravovaných z jehněčího a skopového masa a pravidelných akcí pro rodiny s dětmi. Hostinec pravidelně přijímá dva stážisty, kteří pracují jako kuchaři a číšníci.

Během stáže absolvují žáci také tři exkurze. První exkurzí je prohlídka místního pivovaru, kde se žáci seznámí s postupy pro výrobu piva, následuje procházka po historickém centru Weidenu zakončená návštěvou termálního světa. Další exkurze je do města Regensburg, kde žáci oboru Cestovní ruch provází ostatní žáky a dle stejného principu probíhá i třetí exkurze, a to do Norimberku.

3.3.2 Zahraniční stáž Rakousko

Zvací dopis na zahraniční stáž do Rakouska obdrží SOŠ a SOU Horky nad Jizerou nikoli od partnerské školy, jak tomu je v případě zahraniční stáže do Německa, nýbrž od obecního úřadu zajišťujícího správu města Furth bei Göttweig, neboť tamější starosta podporuje zahraniční stáže především v oblasti turismu, agroturismu, zemědělství a gastronomii.

Obecní úřad Furth se tedy podílí na zahraniční stáži SOŠ a SOU Horky nad Jizerou tím, že vyhledává vhodná pracoviště pro účastníky stáže a organizaci volnočasových aktivit, především odborných a kulturních exkurzí. V Rakousku stejně tak jako v Německu pracují žáci na třech pracovištích, a to ve vinařství Mathias Ramoser a Josef Edlinger, Dorfswirtshaus Evelin Nosko a restaurace Bauhof. V místě pracoviště mají stážisté zajištěno ubytování a stravu.

Vinařství Mathias Ramoser a Josef Edlinger jsou dvě menší rodinné firmy, které vzájemně spolupracují a pravidelně přijímají stážisty z České republiky, Německa a Francie. Stážisté ze SOŠ a SOU Horky nad Jizerou vždy vyjíždějí do Furthu na konci září, aby na vinicích pomohli se sklizní hroznů, zároveň je obě vinařské rodiny zasvěcují do tajů vinařství, ovocnářství, agroturistiky, zemědělské techniky a chovu hospodářských zvířat. Obě vinařství jsou celkem schopna pojmout čtyři stážisty oboru Zemědělec – Farmář.

Dorfswirtshaus Evelin Nosko je venkovský hostinec s ubytováním na předměstí Kremsu se zahradním a atriovým posezením. Hostinec nabízí tradiční rakouskou kuchyni, během zahraničních stáží však nabízí hostům i tradiční dny kuchyně zemi stážistů, tedy i české. Pracoviště pravidelně přijímá dva stážisty oboru Kuchař – Číšník, kteří pracují v kuchyni a v obsluze.

Restaurace Brauhof má tradici sahající až do 17. století, kdy byl v budově pivovar, nyní je to restaurace s kapacitou 110 míst na trase Podunajské cyklostezky v centru Kremsu. Restaurace nabízí hostům velký výběr pokrmů národní i mezinárodní kuchyně, včetně cukrářských výrobků a každoročně přijímá dva stážisty oboru Kuchař – Číšník.

Během stáže absolvují žáci tři exkurze, a sice návštěvu vinařských závodů, prohlídku hlavního města Rakouska Vídně a návštěvu keramické dílny, kde si mohou žáci ověřit také svou manuální zručnost.

3.3.3 Zahraniční stáž Itálie

Zahraniční stáž do Itálie se uskutečňuje díky spolupráci s italskou partnerskou školou Istituto Di Istruzione Superiore „Alfredo Panzini“ ve městě Senigallia, se kterou SOŠ a SOU Horky nad Jizerou spolupracuje již od roku 2005. Stážisté vykonávají praxi přímo na smluvních pracovištích praktického vyučování partnerské školy v hotelu Cristallo.

Hotel Cristallo se nachází ve městě Senigallia a je pouhých 50 metrů od moře. Hostům nabízí 65 pokojů. Hotel pravidelně přijímá až osm stážistů z oborů Cestovní ruch, Gastronomie, Provoz služeb a Kuchař – Číšník. Stážisté pracují na recepci, v kuchyni, v obsluze a také jako pokojské.

Ve svém volném čase mají stážisté možnost vychutnat si pobyt v přímořském letovisku a účastní se také exkurze na Pane Nostrum, což je mezinárodní festival chleba, který pořádá obchodní komora a ministerstvo zemědělství v centru města Senigallia. Na festivalu jsou oslavovány místní produkty z chleba a další italská jídla a vína. Právě díky tomuto festivalu se stáž do Itálie uskutečňuje vždy v září, neboť je to jedinečná příležitost pro žáky SOŠ a SOU Horky nad Jizerou zúčastnit se mezinárodního festivalu.

3.3.4 Zahraniční stáž Slovensko

Slovenská stáž probíhá ve dvou turnusech, ale pouze jeden turnus je v rámci programu Leonrado da Vinci. Druhý turnus probíhá na základě vzájemné spolupráce s přijímacími organizacemi, které jsou na Slovensku dvě, a sice Hotel FIS Štrbské pleso a Koliba na Janovej Polianke, se kterými SOŠ a SOU Horky nad Jizerou spolupracuje přímo bez další zprostředkovatelské školy či jiného partnera.

Přijímající organizace jsou tedy zároveň místa, kde stážisté vykonávají svou praxi v době stáže. Koliba na Janovej Polianke přijímá dva stážisty oboru Kuchař – Číšník a jedná se o charakteristický gastronomický podnik, který nabízí tradiční slovenské pokrmy a nápoje, což v kombinaci se stylovým interiérem a folklorní hudbou přináší netradiční zážitek stážistům i běžným hostům. Koliba na Janovej Polianke nabízí hostům 60 míst k sezení.

Hotel FIS Štrbské pleso se nachází v areálu Vysokých Tater a je zaměřen na poskytování služeb v cestovním ruchu sportovně založené zahraniční klientele. Hotel nabízí hostům 80 pokojů a 20 bungalovů. Stážisté v počtu šest až osm z oborů Cestovní ruch, Gastronomie a Kuchař – Číšník jsou začleněni do běžného provozu hotelu, kde pracují v kuchyni, v obsluze a na recepci.

V rámci stáže absolvují stážisté také tři exkurze, mezi něž patří návštěva hotelu Patria, který patří mezi nejatraktivnější hotely na Štrbském plesu. Žáci absolvují prohlídky celého hotelu a jsou zasvěceni do jeho chodu. Další exkurzí je prohlídka měst Poprad a Tatranská Lomnice a poslední je návštěva Liptovského Mikuláše, která je zakončena koupáním ve vodním světě.

3.3.5 Zahraniční stáž Kypr

Zahraniční stáž na Kypru se uskutečňuje ve spolupráci s partnerskou školou SOŠ a SOU Čakovice, což v praxi znamená, že žáci SOŠ a SOU Horky nad Jizerou absolvují jazykovou, kulturní a odbornou přípravu na partnerské škole, která celou stáž připravuje, realizuje a vyhodnocuje.

Zahraniční stáž na Kypru trvá pět týdnů a zúčastní se jí 8 až 10 účastníků oborů Cestovní ruch, Gastronomie a Kuchař – Číšník, kteří pracují na pracovištích dle jimi studovaného oboru, tedy na recepci, v kuchyni, na baru a v obsluze.

Přijímající organizací v této zemi je řetězec hotelů Tsokkos Hotels, jenž má hotely ve městech Agia Napa a Protaras. Hotely tohoto řetězce jsou většinou čtyř- až pětihvězdičkové a nabízí tak hostům z celého světa luxusní servis v oblasti ubytování i stravování.

Během této zahraniční stáže mají žáci možnost prohlídky ostrova a jeho nejznámějších kulturních a historických památek.

3.3.6 Přínos zahraničních stáží pro žáky

Stáže přispívají k vyšší samostatnosti žáků a získávání vlastní sebedůvěry. Rozvíjejí jejich adaptabilitu, odborné dovednosti a zkušenosti, schopnost pracovat v týmu, řešit problémy, ochotu nést zodpovědnost a samozřejmě také komunikovat v cizím jazyce. V neposlední řadě probouzejí u účastníků zahraniční stáže i zájem o další sebevzdělávání. Praktické dovednosti mohou získávat žáci všech učebních i studijních oborů, tzn. v oblasti gastronomie, hotelnictví, cukrářské výrobě, v cestovním ruchu a ve využití zemědělské produkce v rámci agroturistiky.

Žáci se vrací ze zahraničních stáží bohatší o mnohé odborné zkušenosti, profesionálně svědomitější a jazykově motivovaní. Absolvování stáže způsobí u většiny žáků pozitivní změnu v chování, v přístupu ke svému vzdělávání, k týmové spolupráci, k vyšší samostatnosti, k rozvoji sebedůvěry a adaptability. Výrazná pozitivní motivace zahraničních stáží je nejvíc patrná u žáků slabších, problémových a sociálně znevýhodněných, kteří jsou do zahraničních stáží integrováni především kvůli výchovným problémům.

O absolvování zahraniční stáže obdrží její účastníci certifikát o absolvování stáže, který je vystavován SOŠ a SOU Horky nad Jizerou a podepsán přijímající organizací a smluvním pracovištěm.

Účastníci zahraniční stáže dostanou také záznam do Europassu (viz výše), což jim v budoucnu může otevřít dveře k lepšímu zaměstnání v České republice i Evropské Unii.

Fotodokumentace z jednotlivých stáží je k nalezení ve fotogalerii v závěru této diplomové práce (viz příloha I).

4 PRŮZKUM

4.1 Popis a cíl průzkumu

Jak již název této diplomové práce napovídá, průzkumná neboli praktická část této práce se zaměřuje na využití programu EU Leonardo da Vinci pro zefektivnění výuky žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, tedy na to, jaký efekt má na žáky školy absolvování zahraniční stáže a na výuku žáků na škole.

Průzkum tohoto typu se na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou v jiné podobě koná každý rok několikrát, vždy před odjezdem žáků na zahraniční stáž a po jejich návratu ze zahraniční stáže.

Před odjezdem na zahraniční stáž vyplňují žáci dotazník, kde uvádí svá očekávání a své důvody, kvůli kterým chtějí zahraniční stáž absolvovat a také své obavy, které je před odjezdem na zahraniční stáž sužují.

Po návratu ze zahraniční stáže vyplňují žáci podobný dotazník, kde je zjišťováno, zda se jejich očekávání a obavy naplnily či nenaplnily, dále také zda byli spokojeni s celkovou organizací a zajištěním zahraniční stáže a zda absolvování zahraniční stáže zvýšilo či jinak ovlivnilo jejich motivaci ke studiu. Žáci mají také možnost sdělit své jakékoli připomínky či komentáře a dát tak podnět pro zlepšení realizace zahraničních stáží.

Odpovědi žáků jsou následně analyzovány a vyhodnocovány a získané výsledky jsou zaneseny do závěrečných zpráv jednotlivých zahraničních stáží a jsou zohledňovány při organizaci dalších zahraničních stáží.

Na základě otázek v těchto dvou dotaznících a rozhovorů se žáky byl vytvořen nový komplexní dotazník a otázky pro strukturovaný rozhovor, což následně posloužilo k získání dat potřebných pro ověření či vyvrácení stanovených hypotéz a tím i k ověření cíle průzkumu.

4.2 Pracovní hypotézy

Zahraniční stáže patří již 13 let neodmyslitelně k filozofii SOŠ a SOU Horky nad Jizerou. Škola se snaží umožnit co největšímu počtu žáků absolvovat zahraniční stáž, a to v rámci programu EU Leonardo da Vinci. Žáci vyjíždějí do pěti zemí Evropské Unie – Německo, Rakousko, Itálie, Slovensko a Kypr, kde pracují na smluvních pracovištích v rámci jimi studovaného oboru, tedy jako recepční, pokojské, kuchaři, číšníci či servírky, barmani a farmáři. Cílem zahraničních stáží je získat pracovní zkušenosti mimo Českou republiku, zlepšit jazykové a odborné znalosti a dovednosti, navázat sociální a pracovní kontakty apod.

Pracovní hypotézy tedy jsou:

- Hlavní důvody odjezdu žáků na zahraniční stáž jsou zdokonalení se v cizím jazyce a rozšíření odborných dovedností a vědomostí.
- Žáci očekávají od zahraniční stáže navázání především pracovních kontaktů, neboť uvažují v budoucnu o práci v EU.
- Délka zahraniční stáže je dle účastníků stáže dostačující.
- Žáci, kteří již absolvovali zahraniční stáž, by chtěli absolvovat další.
- Žáci, kteří již absolvovali zahraniční stáž, mají větší motivaci ke studiu.
- Před odjezdem na zahraniční stáž se žáci nejvíce obávají jazykové bariéry.

Pracovní hypotézy vycházejí z dlouhodobé několikaleté zkušenosti s přípravou žáků na zahraniční stáž i samotnou organizací a hodnocením zahraničních stáží. Díky komunikaci s žáky před, během i po zahraniční stáži byly zjištěny názory žáků na realizaci a přínos zahraničních stáží, z nichž některé jsou velmi podnětné pro budoucí realizaci zahraničních stáží na škole. Pracovní hypotézy byly tedy formulovány na základě naslouchání žákům a jejich připomínek.

4.3 Použité metody

Jak již bylo zmíněno výše v této diplomové práci, jako základní nástroj průzkumu byly použity dvě metody. První z nich byla metoda sběru dat pomocí dotazování prostřednictvím dotazníků. K ověření stanovených hypotéz sloužil dotazník pro žáky (viz příloha J).

„Dotazník je soubor otázek předkládaný osobám ve standardizované podobě za účelem zjištění specifických údajů. Jedna z psychodiagnostických metod získávání poznatků o trvalejších charakteristikách osobnosti, o jejich povahových a temperamentových vlastnostech, zájmech, postojích, hodnotových orientacích atd. Každý dotazník musí splňovat řadu psychometrických požadavků, vztahujících se k výběru položek, způsobu kvantitativního vyhodnocování odpovědí, celkového zhodnocení pomocí norem získaných na reprezentativních výběrech osob z populace apod.“²⁰

Dotazník pro účastníky zahraniční stáže obsahoval jedenáct otázek, z nichž dvě (otázka na pohlaví žáka a místa zahraniční stáže) byly pro pozdější analýzu víceméně nepodstatné, jednalo se pouze o otázky úvodní. Zbýlých devět otázek sloužilo k ověření či vyvrácení stanovených hypotéz. V těchto devíti otázkách bylo zjišťováno, zda žáci pocházejí ze studijního či učebního oboru, zda pro ně byla jazyková příprava před odjezdem na zahraniční stáž dostačující, s jakými očekáváními žáci na zahraniční stáž odjížděli, jaké obavy je sužovaly před odjezdem na zahraniční stáž a zda se tyto obavy naplnily, jaké měli během zahraniční stáže kulturní, sportovní či jiná vyžití, zda od zahraniční stáže očekávali navázání kontaktů a zda se jim to podařilo a závěrem zda byla zahraniční stáž dostatečně dlouhá. Žáci měli také možnost napsat jakékoli připomínky či náměty, této možnosti však téměř nikdo nevyužil.

Druhou metodou použitou v praktické části této práce byla metoda sběru dat pomocí dotazování prostřednictvím rozhovoru.

²⁰ KLUGEROVÁ, J., I. PRÁZOVÁ a T. VACÍNOVÁ. *Jak vypracovat bakalářskou, diplomovou, rigorózní a disertační práci*. 2. vyd. Praha: Univerita Jana Amose Komenského Praha, 2009. ISBN 978-80-86723-72-3.

„Rozhovor v kvantitativním výzkumu je jednostranný kontakt, z vůle jedné strany, přičemž druhá strana s rozhovorem souhlasí. Na rozdíl od dotazníku se jedná o pracnou, časově náročnou a nákladnou techniku sběru informací. Je třeba velký počet tazatelů a je zde málo přesvědčivá anonymita. Minimalizuje se však možnost vynechání odpovědi a máme jistotu, že odpovídá správná osoba. Standardizovaný rozhovor má přísný řád. Výzkumník u něj postupuje přesně podle textu formuláře rozhovoru a s osobami, které byly vybrány podle určitých a pevně stanovených kritérií. Tím se přibližuje dotazníku a je možno jeho výsledky hodnotit numericky, tedy kvantitativně. Rozhovor můžeme provádět s každým respondentem zvlášť – v tom případě se jedná o individuální rozhovor, nebo se dotazovat ve skupině.“²¹

Během individuálních rozhovorů byly účastníkům zahraniční stáže pokládány čtyři otázky, na které byla vyžadována jednoznačná odpověď. Otázky byly formulovány tak, aby byly zjištěny upřesňující informace týkající se zahraniční stáže a především toho, jak absolvování zahraniční stáže ovlivnilo účastníkův přístup ke studiu, studovanému oboru a jeho budoucnost.

Otázky zjišťovaly, které obavy účastníků, jež je před odjezdem na zahraniční stáž trápily, se konkrétně naplnily, dále zda se díky absolvování zahraniční stáže nějak změnil jejich přístup ke studiu a studovanému oboru, zda by chtěli v budoucnu absolvovat další zahraniční stáž a zda v budoucnu uvažují o práci v zahraničí a pokud ano, z jakých důvodů. Účastníkům zahraniční stáže byl nejprve dán k vyplnění dotazník, který zjišťoval důležitá kritéria týkající se zahraniční stáže a poté s nimi byl veden rozhovor, který byl zaměřen především na to, jakým způsobem zahraniční stáž ovlivnila její účastníky do budoucnosti.

Zatímco dotazník obsahoval téměř výhradně jen uzavřené otázky, v rozhovoru byly pokládány otázky otevřené, tedy otázky, které vedou k zamyšlení a formulaci odpovědi.²² Odpovědi účastníků zahraniční stáže byly následně analyzovány, graficky znázorněny a popsány v průzkumné části této práce v podkapitole nazvané „analýza dat – dotazníky“ a „analýza dat – rozhovory“.

²¹ OLECKÁ, I. a K. IVANOVÁ. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti*. 1. vyd. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010, s. 26. ISBN 978-80-87240-33-5.

²² Tamtéž, s. 27.

4.4 Harmonogram postupu

Postup je třeba rozdělit na tři fáze, a to:

- Fáze přípravná.
- Fáze realizační.
- Fáze vyhodnocovací.

V přípravné fázi probíhalo především studium legislativy a dokumentů souvisejících s programem EU Leonardo da Vinci, dále zpracovávání potřebné administrativy a v neposlední řadě tvorba dotazníku a příprava otázek pro strukturovaný rozhovor. Bylo velmi důležité zvolit otázky a možnosti odpovědí tak, aby byl dotazník pro dotazované žáky snadno pochopitelný a jednoznačný, a především aby získané odpovědi pomohly k ověření či vyvrácení stanovených hypotéz. Důležité také bylo, aby otázky ve strukturovaném rozhovoru nejen navazovaly na otázky v dotazníku, ale zároveň zhodnotily vliv absolvování zahraniční stáže na její účastníky.

Po vytvoření dotazníku pro žáky byl dotazník nejdříve dán k vyplnění žákům jedné třídy (konkrétně žákům třídy třetího ročníku studijního oboru Cestovní ruch), a to kvůli ověření, že otázky a nabízené odpovědi v dotazníku i rozhovoru jsou jednoznačné a srozumitelné. Poté, co byl daný dotazník těmito žáky označen jako jednoznačný a srozumitelný, byl rozkopírován a připraven pro použití k získávání dat od absolventů zahraničních stáží.

V realizační fázi byly dotazníky dány k vyplnění dotazovaným žákům. Dotazovanými byli všichni žáci učebních a studijních oborů SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, kteří absolvovali zahraniční stáž, a to v letech 2010, 2011 a 2012 a jsou stále žáky školy. Dotazník vyplňovali všichni žáci anonymně. Se stejnými žáky byl později veden také strukturovaný rozhovor.

Ve vyhodnocovací fázi byly dotazníky a rozhovory vyhodnoceny tak, že odpovědi dotazovaných žáků, tedy získané informace byly analyzovány a zpracovány do tabulek, ze kterých byly následně vytvořeny grafy, které byly popsány, zhodnoceny a shrnuty v dílčích závěrech i samotném závěru této diplomové práce.

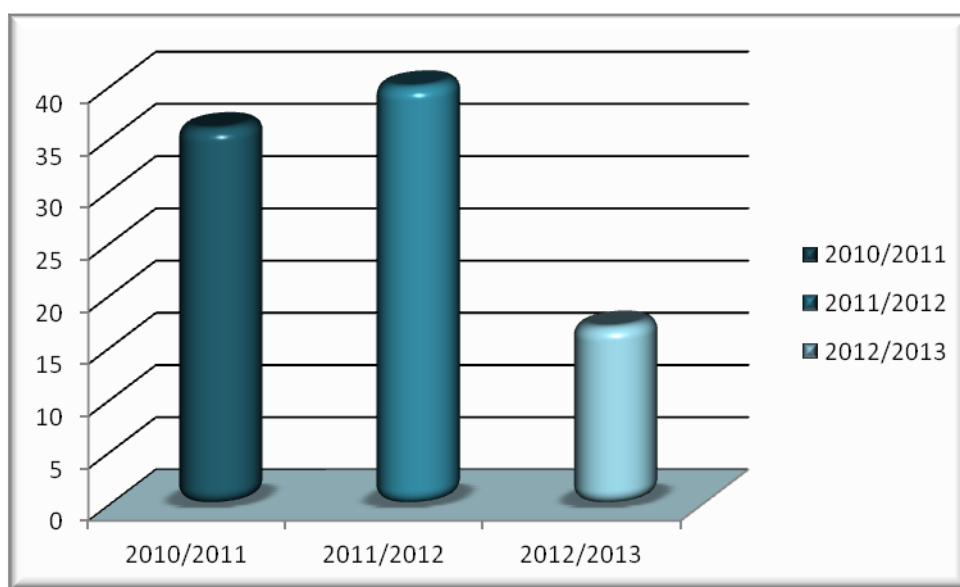
4.5 Charakteristika souboru

Dotazník vyplnili a rozhovor poskytli všichni žáci učebních a studijních oborů SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, kteří se ve školním roce 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013 zúčastnili zahraniční stáže a kteří jsou stále žáky školy. Jednalo se celkem o 36 žáků ve školním roce 2010/2011, 40 žáků ve školním roce 2011/2012 a 17 žáků ve školním roce 2012/2013 (pouze v období od 1. září do 31. prosince 2012), celkem tedy 93 žáků.

Ve školním roce 2010/2011 absolvovalo, z celkového počtu 36 žáků, 10 žáků zahraniční stáž v Německu, 8 v Rakousku, 8 v Itálii a 10 na Slovensku. Ve školním roce 2011/2012 vycestovalo na zahraniční stáž 40 žáků, z toho 8 žáků do Německa, 10 na Slovensko, 8 do Rakouska a 10 do Itálie. Další 4 žáci absolvovali zahraniční stáž na Kypru ve spolupráci s partnerskou školou SOŠ a SOU Čakovice. Ve školním roce 2012/2013 v období září – prosinec, absolvovalo zahraniční stáž 17 žáků, z toho 8 žáků v Německu, 8 v Rakousku a 1 žákyně na Kypru.

Pro názornost jsou údaje graficky znázorněny v grafu číslo 1.

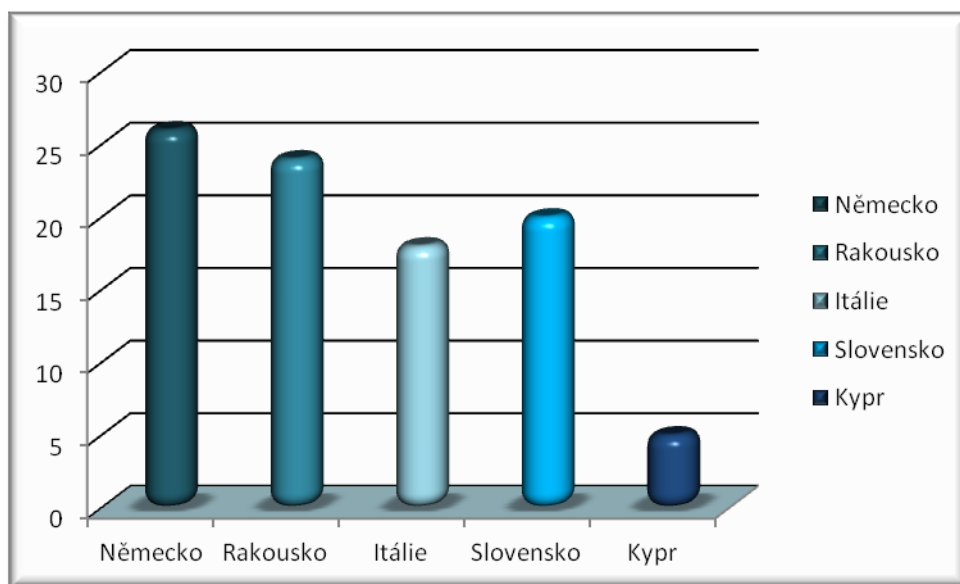
Graf 1: Počet účastníků zahraničních stáží v jednotlivých školních rocích

Zdroj: autor práce

V grafu číslo 2 je graficky znázorněno kolik účastníků zahraničních stáží navštívilo jednotlivé země zahraničních stáží.

Graf 2: Země zahraničních stáží

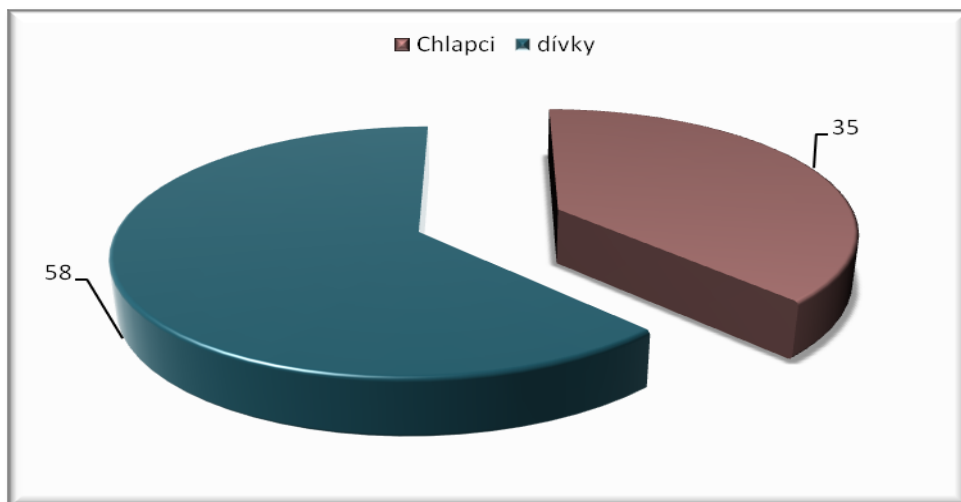
Zdoj: autor práce

Během zkoumaného období se celkem 50 žáků zúčastnilo zahraniční stáže v německy mluvících zemích, konkrétně 26 žáků absolvovalo zahraniční stáž v Německu a 24 žáků v Rakousku. Dalších 23 žáků absolvovalo zahraniční stáž v anglicky mluvících zemích, 5 z nich se zúčastnilo zahraniční stáže na Kypru a 18 v Itálii. 20 účastníků zahraniční stáže svou stáž absolvovalo na Slovensku.

Z celkového počtu 93 žáků bylo 35 chlapců a 58 dívek ve věku od 16 do 19 let. 41 žáků bylo ze studijních oborů a 52 žáků z oborů učebních.

O poměru mezi chlapci a dívkami vypovídá graf číslo 3 a o poměru mezi studijními a učebními obory graf číslo 4, s. 50.

Graf 3: Poměr mezi chlapci a dívkami

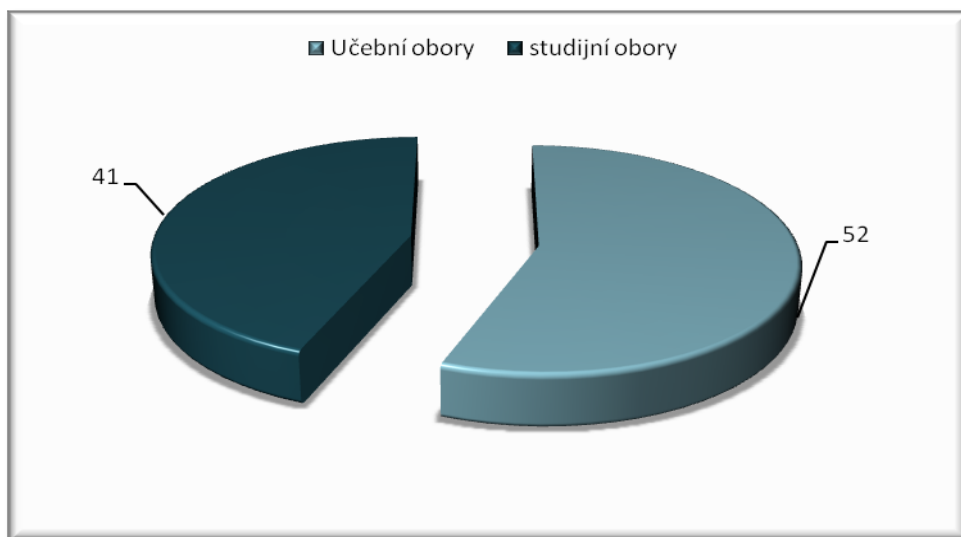

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 3 je zřejmé, že zahraničních stáží se v letech 2010, 2011 a 2012 zúčastnilo více děvčat než chlapců, a to v poměru 62 % dívek a 38 % chlapců.

Z grafu číslo 4 vyplývá, že zahraničních stáží se v letech 2010, 2011 a 2012 zúčastnilo více žáků z učebních oborů než z oborů studijních, a to v poměru 56 % učebních oborů ku 44 % žáků studijních oborů.

Graf 4: Poměr mezi studijními a učebními obory

Zdroj: autor práce

4.6 Analýza dat – dotazník

- **Pohlaví – chlapec x dívka**

Jedná se o úvodní otázku v dotazníku, která není nijak zvlášť důležitá pro následné vyhodnocování. Poměr mezi chlapci a dívkami byl předem znám (viz charakteristika souboru graf číslo 3, s. 50).

- **Studovaný obor – studijní x učební**

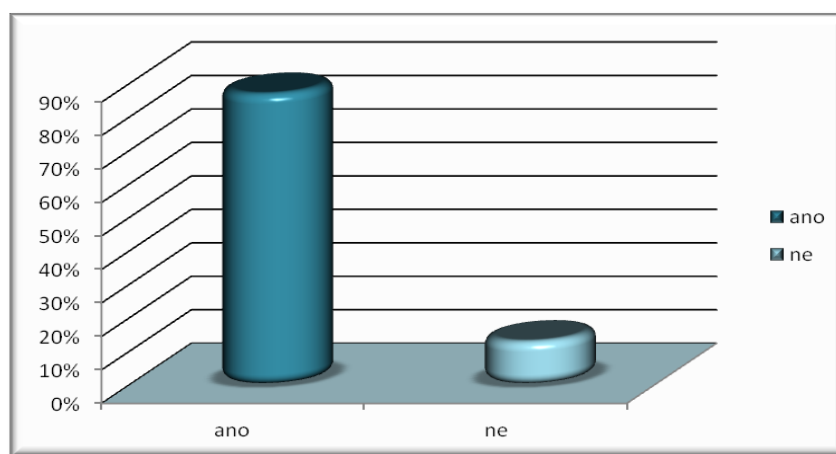
I druhá otázka v dotazníku je spíše formálního charakteru, neboť poměr účastníků zahraničních stáží ze studijních a učebních oborů vyplývá z charakteristiky souboru (viz graf číslo 4, s. 50). Studovaný obor je však důležitý pro vyhodnocování dotazníků z hlediska rozdílnosti názorů studentů a učňů u některých otázek.

- **Zúčastnila/a jsem se zahraniční stáže v:**

Poslední kolonkou v dotazníku, která není příliš významná pro jeho hodnocení je právě tato kolonka, kde se pouze ověřuje, že se dotazovaní zahraniční stáže skutečně zúčastnili, a kde.

- **Jazyková příprava před odjezdem na zahraniční stáž byla dostačující – ano x ne**

Graf 5: Dostatečnost rozsahu jazykové přípravy před odjezdem na zahraniční stáž

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 5, s. 51 vyplývá, že pro 87 % dotazovaných účastníků zahraniční stáže byla jazyková příprava před odjezdem na zahraniční stáž dostačující a jen pro 13 % dostačující nebyla.

Zde je třeba uvést, že jazyková příprava před odjezdem na zahraniční stáž neprobíhá v rámci běžné výuky, nýbrž nad její rámec, a to v rozsahu 50 vyučovacích hodin (dříve dokonce 75 vyučovacích hodin).

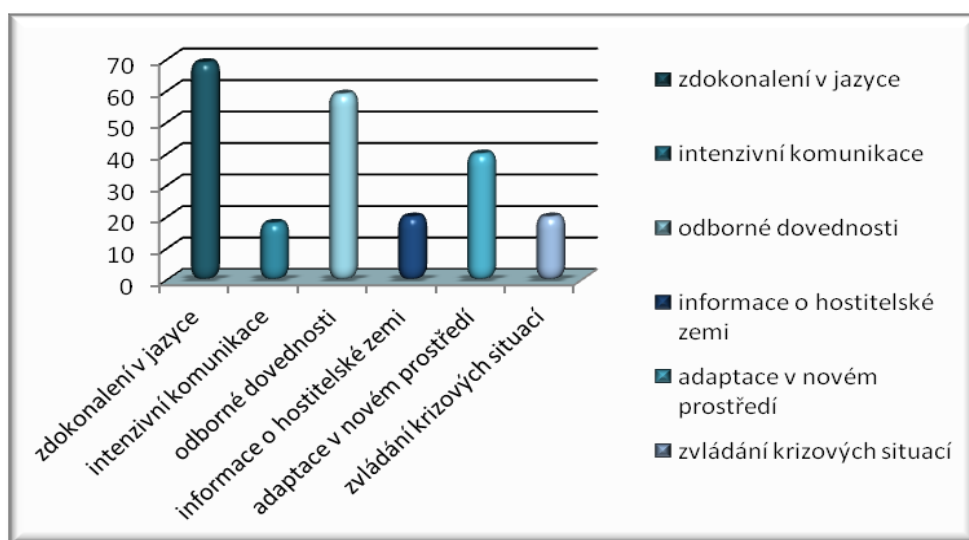
- **Od zahraniční stáže jsem očekával/a**

Tato otázka v dotazníku slouží k ověření či vyvrácení hypotézy: Hlavní důvody odjezdu žáků na zahraniční stáž jsou zdokonalení se v cizím jazyce a rozšíření odborných dovedností a vědomostí.

Dotazovaní mohli volit z několika nabízených možností: zdokonalení v jazyce, intenzivní komunikaci s okolím, rozšíření odborných dovedností a vědomostí, získání nových informací o hostitelské zemi, ověření schopnosti adaptovat se v novém prostředí, zvládání krizových situací.

Dotazovaní měli možnost zaškrtnout více možností, čehož většina z nich využila. Konečné výsledky jsou znázorněny v grafu číslo 6.

Graf 6: Očekávání od zahraniční stáže

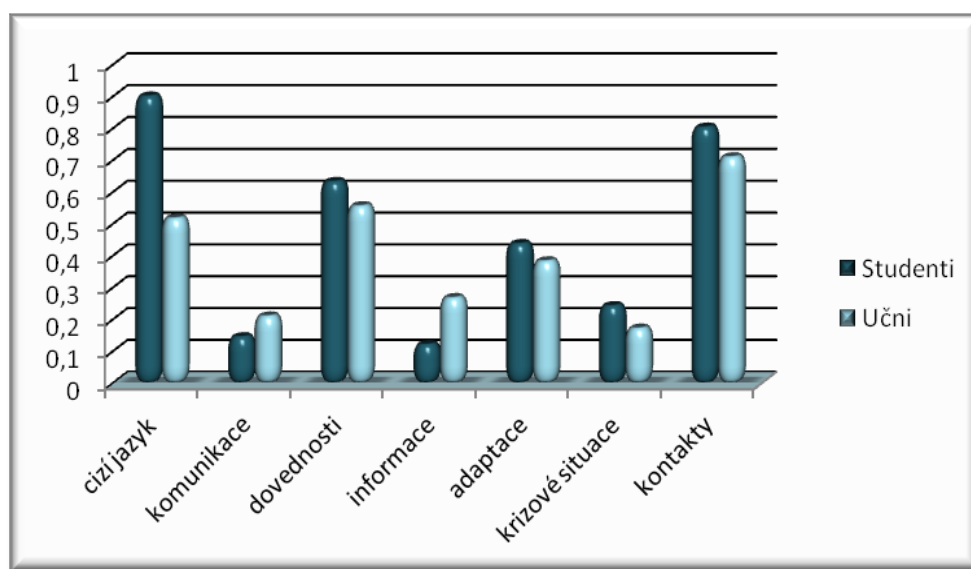

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 6, s. 52 je zřejmé, že nejvíce dotazovaných od zahraniční stáže očekávalo zdokonalení se v cizím jazyce, a to 69 %. Druhým hlavním důvodem k odjezdu na zahraniční stáž bylo pro 59 % dotazovaných rozšíření odborných dovedností a vědomostí. Celých 40 % dotazovaných od zahraniční stáže očekávalo ověření schopnosti adaptovat se v cizím prostředí. Získání nových informací o hostitelské zemi a zvládnání krizových situací očekávalo shodně 20 % dotazovaných a nejméně dotazovaných, jen 18 % odjíždělo na stáž, protože očekávali intenzivní komunikaci s okolím.

Zajímavé je porovnání odpovědí žáků studijních a učebních oborů, které je znázorněno v grafu číslo 7.

Graf 7: Očekávání od zahraniční stáže dle oboru

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 7 je zřejmé, že rozdíly v důvodech pro absolvování zahraniční stáže se liší v závislosti na tom, zda žáci studují učební či studijní obor.

Téměř všichni žáci (90 %) studijních oborů od stáže očekávají zdokonalení se v cizím jazyce, ale pouze 15 % chce intenzivně komunikovat s okolím, což může svědčit o jejich plachosti. U žáků učebních oborů se jedná o téměř polovinu žáků (přesně 52 %), kteří odjíždí na stáž za účelem zdokonalení se v cizím jazyce, a 21 %

jich chce intenzivně komunikovat s okolím. Je tedy zřejmé, že obě skupiny žáků by se v cizím jazyce rády zdokonalily, avšak komunikaci s okolím nepovažují za důležitou, což je samozřejmě dáno také jejich věkem.

Co se týče odborných dovedností, lze konstatovat, že žáci studijních i učebních oborů si uvědomují, jak důležité je správně využít získané odborné dovednosti a dále si je prohloubit během zahraniční stáže. Proto 63 % žáků studijních oborů a 56 % žáků učebních oborů očekává od zahraniční stáže právě získání a rozšíření odborných vědomostí a dovedností.

Je překvapivé, že jen 12 % žáků studijních oborů očekává od zahraniční stáže získání informací o hostitelské zemi, u žáků učebních oborů se jedná o 27 % z nich. Z daných výsledků je zřejmé, že většina žáků se spokojí s informacemi o hostitelské zemi, které získají během jazykové, kulturní a odborné přípravy před odjezdem na zahraniční stáž.

44 % žáků studijních oborů a 38 % žáků učebních oborů odjíždí na zahraniční stáž, neboť si chtějí ověřit, zda jsou schopni adaptovat se v novém prostředí, což je vzhledem k jejich věku pochopitelné.

S adaptací se v novém prostředí úzce souvisí také zvládnutí krizových situací, což by se během zahraniční stáže rádo naučilo 24 % žáků studijních oborů a 17 % žáků učebních oborů.

Na čem se však všichni žáci shodnou je, že od zahraniční stáže očekávají navázání kontaktů, které by jim mohly v budoucnu pomoci.

Celkově lze tedy říci, že zatímco hlavním důvodem odjezdu na stáž pro žáky studijních oborů je zdokonalení se v jazyce, žáci učebních oborů od zahraniční stáže očekávají především rozšíření odborných dovedností a vědomostí.

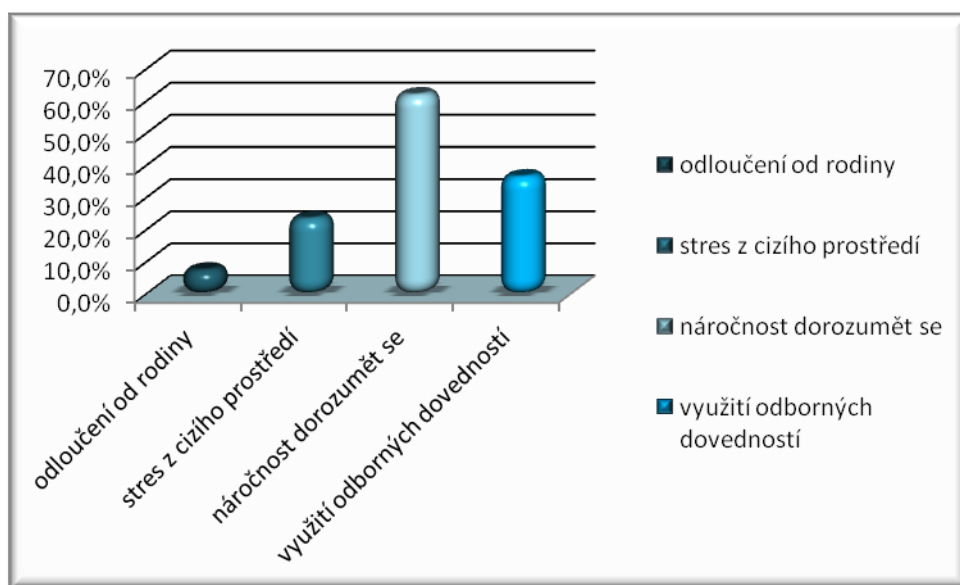
Nejméně atraktivním důvodem k odjezdu na zahraniční stáž je pro žáky studijních oborů získání informací o hostitelské zemi a pro žáky učebních oborů zvládnutí krizových situací.

- **Před odjezdem na zahraniční stáž jsem měl/a obavy především z:**

Tato otázka je spjatá s pracovní hypotézou: Před odjezdem na zahraniční stáž se žáci nejvíce obávají jazykové bariéry.

I u této otázky měli dotazovaní možnost vybírat z několika (konkrétně ze čtyř) nabízených možností, a sice: odloučení od rodiny, stres při pobytu v cizím prostředí, náročnost dorozumět se s okolím, dobře využít odborné dovednosti a vědomosti na pracovištích. Také zde měli dotazovaní možnost vybrat si a zaškrtnout více odpovědí, čehož opět většina dotazovaných využila.

Graf 8: Obavy před odjezdem na zahraniční stáž

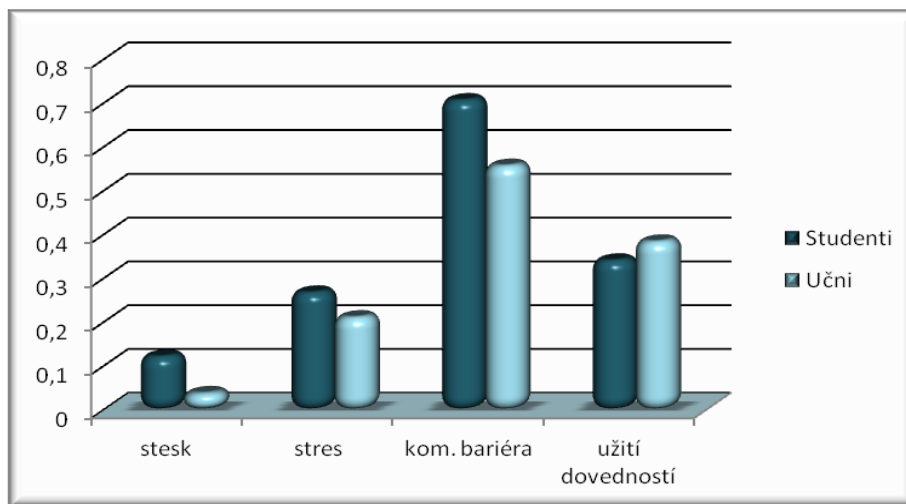

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 8 vyplývá, že nejvíce dotazovaných, celých 62 % mělo před odjezdem na zahraniční stáž největší obavy z toho, že bude náročné dorozumět se s okolím. 36,5 % dotazovaných se obávalo, že nebudou schopni dobře využít odborné dovednosti a vědomosti na pracovištích. 23,5 % dotazovaných se obávalo, že budou při pobytu v cizím prostředí ve stresu. Jen 7,5 % dotazovaných se obávalo, že budou jen těžko zvládat odloučení od rodiny a dalších blízkých, což je vzhledem k jejich věku poměrně překvapivé.

Také u této otázky je zajímavé porovnat, jak se obavy žáků před odjezdem na zahraniční stáž lišily v závislosti na tom, zda studují učební či studijní obor. Výsledky jsou graficky znázorněny v grafu číslo 9.

Graf 9: Naplnění obav dle oboru

Zdroj: autor práce

Z tohoto grafu vyplývá, že žáci studijních i učebních oborů mají stejné obavy, avšak v rozdílném procentuálním zastoupení.

Stesku po rodině neboli odloučení od blízkých se obává pouze 12 % žáků studijních oborů a u žáků učebních oborů se jedná jen o 4% dotazovaných, což je velmi překvapivý výsledek vzhledem k věku dotazovaných.

Stresu při pobytu v cizím prostředí se obává větší procento dotazovaných, konkrétně se jedná o 27 % žáků studijních oborů a 21 % žáků učebních oborů. Lze tedy říci, že zatímco na jedné straně žáci od zahraniční stáže očekávají ověření schopnosti adaptace v cizím prostředí, zároveň se toho také obávají.

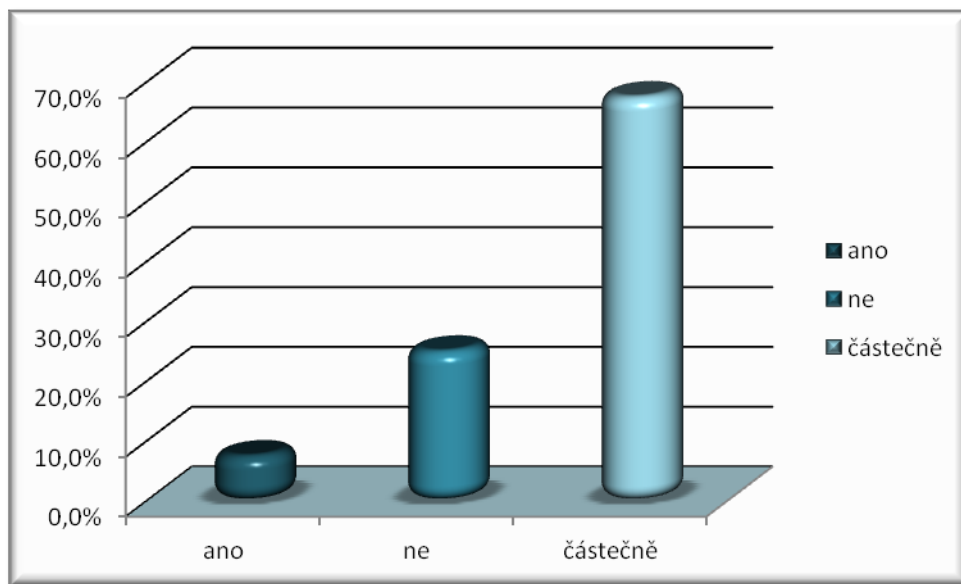
Nejvíce se všichni žáci obávají komunikační bariéry, což je pochopitelné vzhledem k tomu, že pro většinu z nich se jedná o první pobyt podobného typu v cizojazyčném prostředí. Komunikační bariéry se obává celých 70 % žáků studijních oborů a 56 % žáků učebních oborů.

34 % žáků studijních oborů se obává toho, že nebudou schopni správně a vhodně využít odborné dovednosti a vědomosti na pracovištích. Stejně obavy má 38 % žáků oborů učebních.

- **Naplnily se tyto obavy? Ano x ne x částečně**

Je samozřejmé, že se žáci před odjezdem na zahraniční stáž obávají mnoha různých věcí, pro konání zahraničních stáží je však důležité, zda se tyto obavy během stáže naplňují či nikoli, což vyplývá z grafu číslo 10.

Graf 10: Naplnění obav

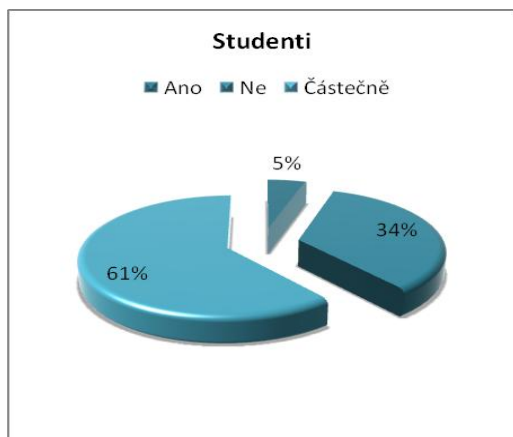

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 10 je zřejmé, že 67,5 % dotazovaných vypovědělo, že se jejich obavy, které měli před odjezdem na zahraniční stáž, během stáže částečně vyplnily. 25 % dotazovaných vypovědělo, že k naplnění jejich obav nedošlo a jen 7,5 % dotazovaných vypovědělo, že se jejich obavy zcela naplnily.

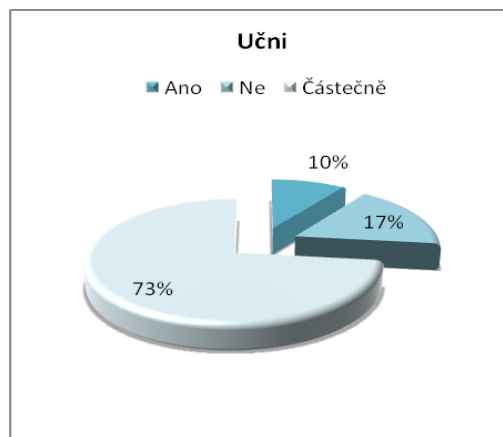
Pro zajímavost je v grafech číslo 11 a 12 na straně 58 znázorněno, jak se naplnily obavy žáků podle toho, zda jsou ze studijních či učebních oborů.

Graf 11: Naplnění obav žáků studijních oborů

Zdroj: autor práce

Graf 12: Naplnění obav žáků učebních oborů

Zdroj: autor práce

Z grafů číslo 11 a 12 vyplývá, že žákům studijních oborů se obavy, které před odjezdem na zahraniční stáž měli, naplnily v nižší míře, než žákům učebních oborů, a to v poměru 61 % ku 73 %. Naopak částečně se obavy naplnily mnohem více žákům studijních oborů, a to dokonce jedenkrát více, než žákům učebních oborů (procentuelní poměr je 34 % u žáků studijních oborů ku 17 % u žáků oborů učebních). Žádné obavy se nenaplnily 10 % žákům učebních oborů a bohužel jen 5 % žáků oborů studijních.

Tuto otázku samozřejmě nelze přejít bez dalšího zkoumání, proto se znovu objevuje ve strukturovaném rozhovoru s účastníky zahraničních stáží. Předmětem zkoumání je jaké konkrétní obavy se během zahraniční stáže naplnily a odpovědi dotazovaných jsou znázorněny v grafech číslo 18, 19 a 20, s. 65 - 67.

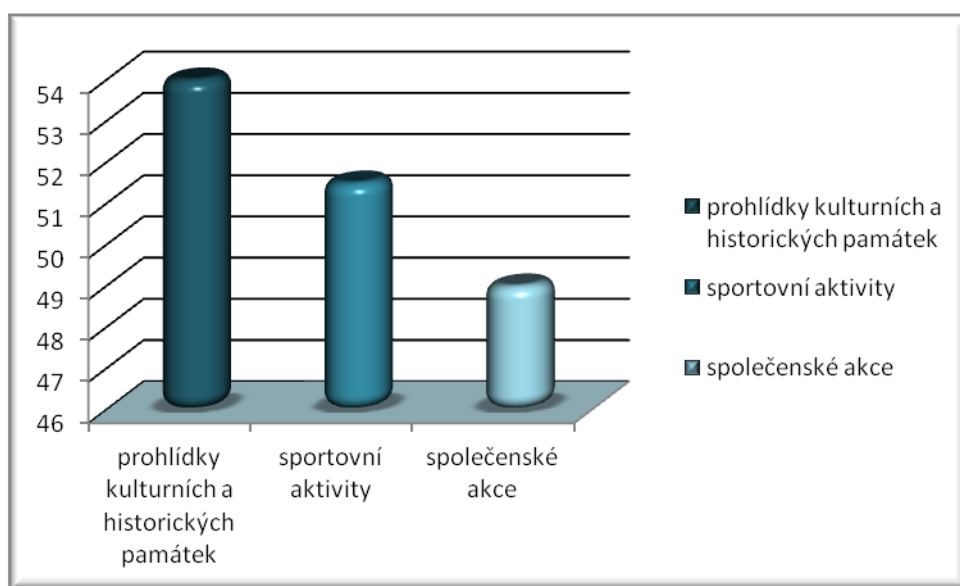
- **Během zahraniční stáže jsem měl/a možnost také:**

Také u této otázky měli dotazovaní na výběr z několika nabízených možností tak, aby se zjistila přidaná hodnota zahraniční stáže, tedy to „něco“ navíc, co účastníkům zahraniční stáže přinese.

Dotazovaní měli na výběr následující možnosti: prohlídky kulturních a historických památek, sportovní aktivity, společenské akce. Dotazovaní samozřejmě mohli zaškrtnout více možností, pokud dané možnosti během jejich zahraniční stáže měli, bez ohledu na to, zda je využili.

Graf číslo 13 vypovídá o tom, že účastníci zahraniční stáže mají během stáže možnost využít mnoha aktivit. Nejvíce – 54 % dotazovaných využije možnosti prohlídky kulturních a historických památek během kulturních exkurzí. 51,5 % dotazovaných využije možnosti sportovních aktivit a 49 % aktivit společenských. Všechny možnosti mohou účastníci zahraniční stáže využít v rámci jejich volného času či v rámci kulturně-historických či odborných exkurzí.

Graf 13: Možnosti dalšího vyžití během zahraniční stáže

Zdroj: autor práce

- **Očekával/a jsem navázání kontaktů:**

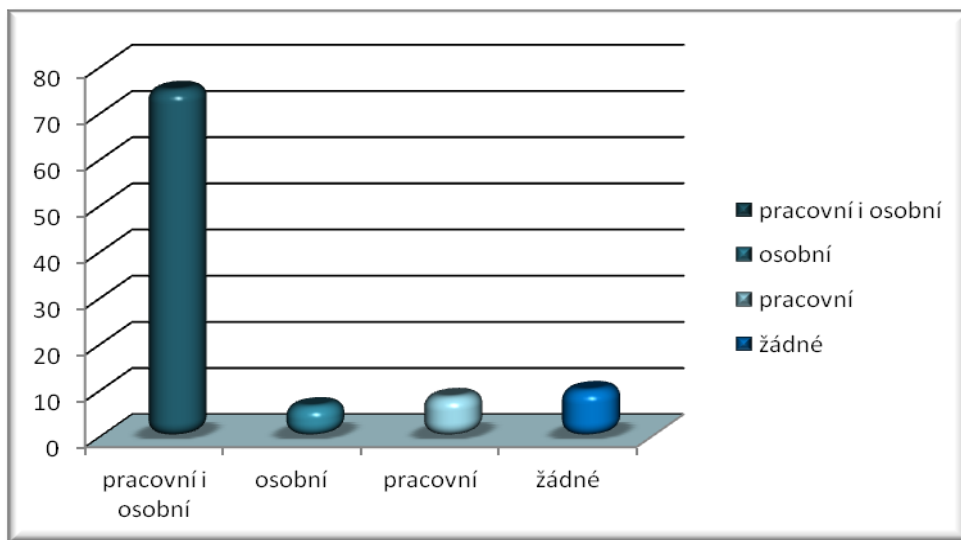
Tato otázka je v dotazníku především kvůli potvrzení či vyvrácení hypotézy: od zahraniční stáže žáci očekávají navázání především pracovních kontaktů, neboť uvažují v budoucnu o práci v EU.

Dotazovaní měli na výběr tyto možnosti: pracovních i osobních, pracovních, osobních a žádných.

U této otázky mohli dotazovaní zaškrtnout jen jednu možnost. Výsledky jsou znázorněny v grafu číslo 14, s. 60, ze kterého vyplývá, že 75 % dotazovaných jelo na zahraniční stáž s cílem navázat nejen pracovní, ale i osobní kontakty. Překvapivé je, že

celých 10 % dotazovaných uvedlo, že žádné navázání kontaktů od zahraniční stáže neočekávali. 8,5 % dotazovaných chtělo navázat kontakty především osobní a 6,5 % kontakty především pracovní.

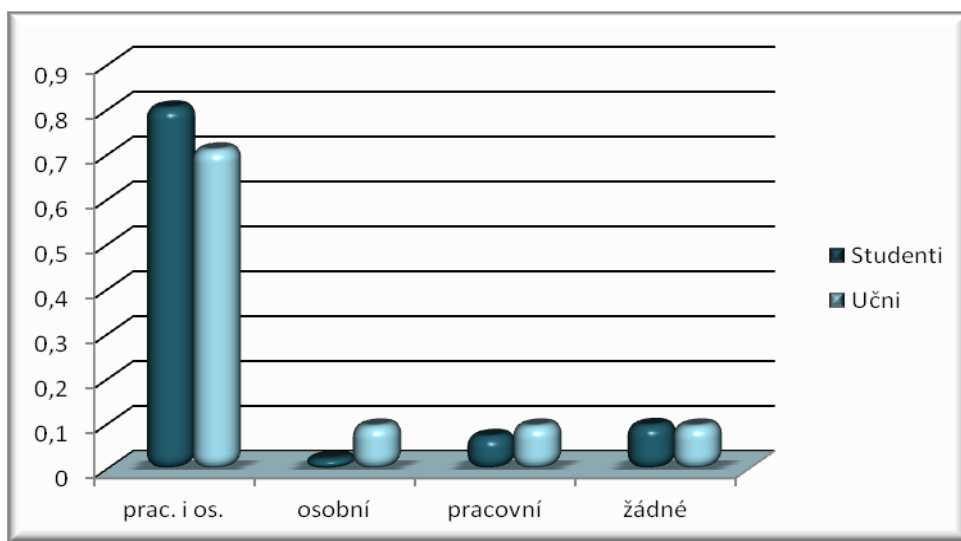
Graf 14: Očekávání navázání kontaktů během zahraniční stáže

Zdroj: autor práce

Rozdíly v odpovědích žáků ze studijních a učebních oborů jsou znázorněny v grafu číslo 15.

Graf 15: Očekávání navázání kontaktů během zahraniční stáže dle oboru

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 15, s. 60 je patrné, že 80 % žáků studijních oborů od zahraniční stáže očekávalo navázání kontaktů jak pracovních, tak i osobních, což očekávalo také 71 % žáků učebních oborů.

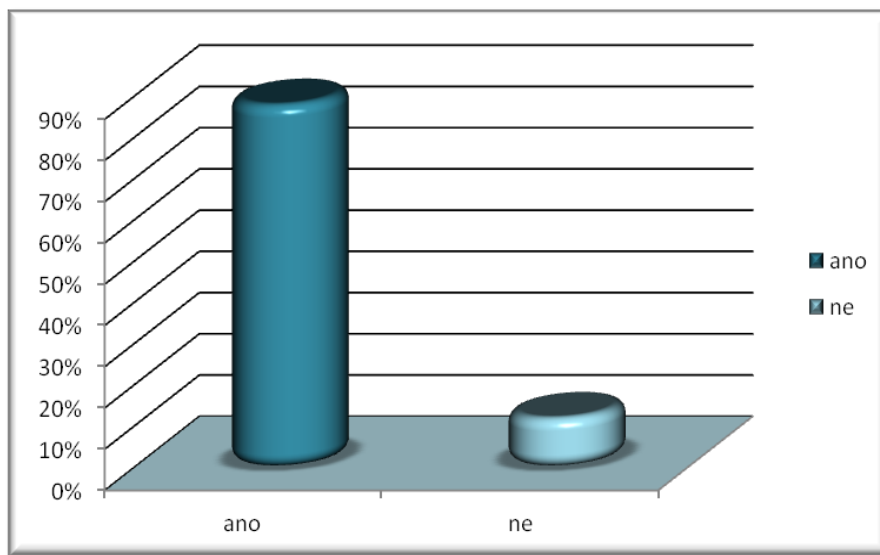
Pouhé 2,5 % žáků studijních oborů a 10 % žáků učebních oborů si přálo navázat kontakty pouze osobní.

Stejný počet žáků učebních oborů, tedy 10 % od zahraniční stáže očekávalo navázání pouze pracovních kontaktů. U žáků studijních oborů toto očekávalo 7 % z nich.

Z výsledků je zřejmé, že většina žáků studijních i učebních oborů od zahraniční stáže navázání kontaktů očekává, pouze téměř 10 % žáků studijních oborů a 10 % žáků učebních oborů od zahraniční stáže žádné navázání kontaktů neočekává, což však neznamená, že nakonec kontakty nenaváží a naopak, žákům, kteří navázání kontaktů očekávají se to nemusí podařit, což vyplývá z následujícího grafu.

- **A to se mi také podařilo – ano x ne**

Graf 16: Naplnění očekávání navázání kontaktů během zahraniční stáže

Zdroj: autor práce

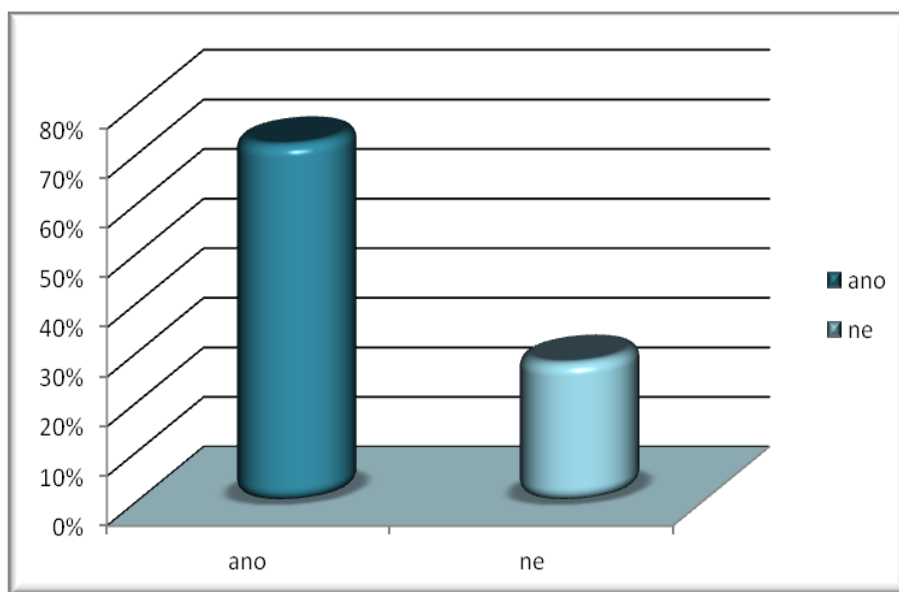
Z grafu číslo 16, s. 61 je zřejmé, že velké většině, konkrétně 88 % dotazovaných se očekávané kontakty během zahraniční stáže navázat podařilo a jen 12 % dotazovaných bylo v tomto ohledu neúspěšných.

- **Délka zahraniční stáže byla dostačující – ano x ne**

Tato otázka je poslední otázkou v dotazníku pro účastníky zahraniční stáže a úzce souvisí s hypotézou: Délka zahraniční stáže je dle účastníků stáže dostačující.

Z grafu číslo 17 je zřejmé, že celých 72 % dotazovaných vypovědělo, že délka zahraniční stáže je pro účely stáže dostačující, tedy dostačující k tomu, aby splnila veškerá jejich očekávání. 28 % dotazovaných žáků by naopak uvítalo, kdyby zahraniční stáž trvala déle, aby mohli nasbírat více odborných dovedností a vědomostí a lépe se začlenit do skutečného pracovního procesu.

Graf 17: Dostatečnost délky trvání zahraniční stáže

Zdroj: autor práce

4.7 Analýza dat – rozhovory

Se všemi žáky, kteří vyplnili dotazník, byl veden také strukturovaný rozhovor, který obsahoval 4 otázky. Před samotnou analýzou odpovědí účastníků zahraničních stáží a zároveň pro ilustraci je na místě přepis čtyř strukturovaných rozhovorů – dva se žákem studijního oboru a dva se žákem učebního oboru.

Náhodně vybraný žák studijního oboru odpovídal na zadané otázky takto:

- *Jaké obavy, které jsi měl/a před odjezdem na zahraniční stáž se skutečně vyplnily?*
 - Schopnost dorozumět se s okolím.
 - Obávala jsem se, že nebudu schopna dobře se dorozumět s okolím a tak to také bylo.
- *Změnil se po absolvování zahraniční stáže nějak Tvůj přístup ke studiu a Tvému oboru?*
 - Ano, především jsem si uvědomil důležitost cizích jazyků a chtěl bych se zdokonalit v německém jazyce.
 - Ne.
- *Chtěl/a bys v budoucnu absolvovat další zahraniční stáž? Proč?*
 - Ano, je to velmi dobrá zkušenost.
 - Ano, protože se mi líbí poznávat nové lidi.
- *Uvažuješ v budoucnu o práci v zahraničí? Pokud ano – proč?*
 - Ano, protože si myslím, že v zahraničí jsou mnohem lepší příležitosti, plat a zvýší to mou kvalifikaci.

- Ano, v zahraničí jsou lepší finanční možnosti a lepší uplatnění v práci.

Náhodně vybraný žák studijního oboru odpovídal na zadané otázky takto:

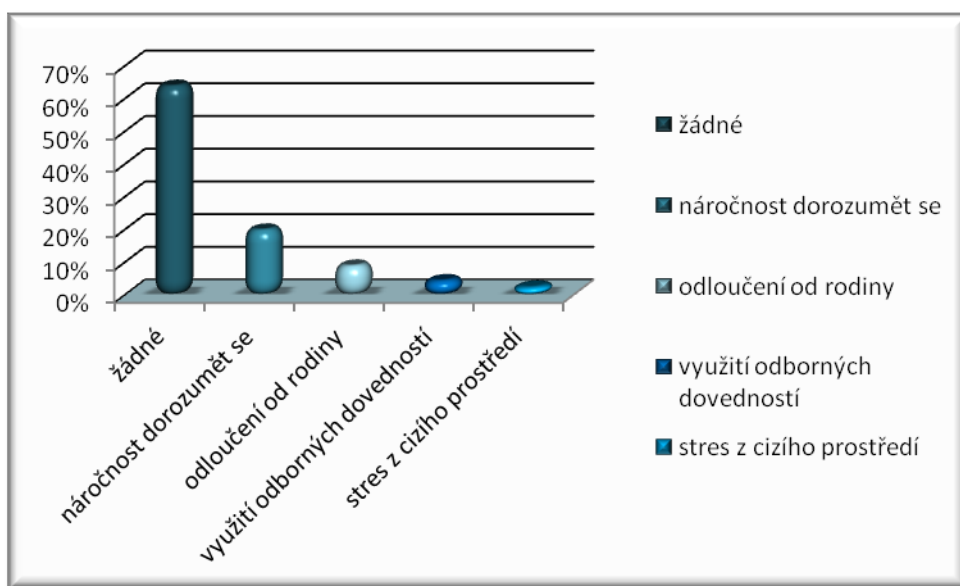
- *Jaké obavy, které jsi měl/a před odjezdem na zahraniční stáž se skutečně vyplnily?*
 - Náročnost dorozumět se s okolím.
 - Žádné mé obavy se nenaplnily.
- *Změnil se po absolvování zahraniční stáže nějak Tvůj přístup ke studiu a Tvému oboru?*
 - Ano, více jsem se začala vzdělávat a snažím se co nejvíce prorazit v tom, co mě baví.
 - Ne.
- *Chtěl/a bys v budoucnu absolvovat další zahraniční stáž? Proč?*
 - Ano, kvůli získání dalších zkušeností, zlepšení se v jazyce a v oboru a poznání nových míst.
 - Ne, byla jsem na stáži na Slovensku a tato stáž mi stačila, byla to zajímavá zkušenost, ale znovu bych stáž absolvovat nechtěla.
- *Uvažuješ v budoucnu o práci v zahraničí? Pokud ano – proč?*
 - Ano, protože ve většině míst jsou lepší podmínky.
 - Ano, v České republice jsou malé platy.

Analýza odpovědí účastníků zahraničních stáží je velmi zajímavá, žáci studijních oborů odpovídali mnohdy zcela jinak, než žáci učebních oborů, proto je analýza dat zpracována jak celkově, tak dle studovaných oborů.

- **Jaké obavy, které jsi měl/a před odjezdem na zahraniční stáž se skutečně vyplnily?**

Celkové odpovědi účastníků zahraničních stáží jsou zaznamenány v grafu číslo 18, ze kterého vyplývá, že 64 % žáků se žádné obavy nenaplnily. Pouze 20 % dotazovaných uvedlo, že se naplnily jejich obavy z komunikační bariéry (schopnost dorozumět se s okolím), což se však během zahraniční stáže zlepšilo či zcela vymizelo. 9 % dotazovaných přiznalo, že se naplnily jejich obavy z odloučení, tedy že se jim stýskalo po rodině či partnerovi/partnerce. Malá část dotazovaných (4,5 %) také uvedla, že se naplnily jejich obavy z toho, že nebudou schopni dobře využít odborné dovednosti a schopnosti na pracovišti, což se jim nedařilo především na začátku zahraniční stáže, tedy než se na pracovištích zapracovali. 2,5 % žáků konstatovalo, že se naplnily jejich obavy ze stresu při pobytu v cizím prostředí, což bylo dáno především komunikační bariérou.

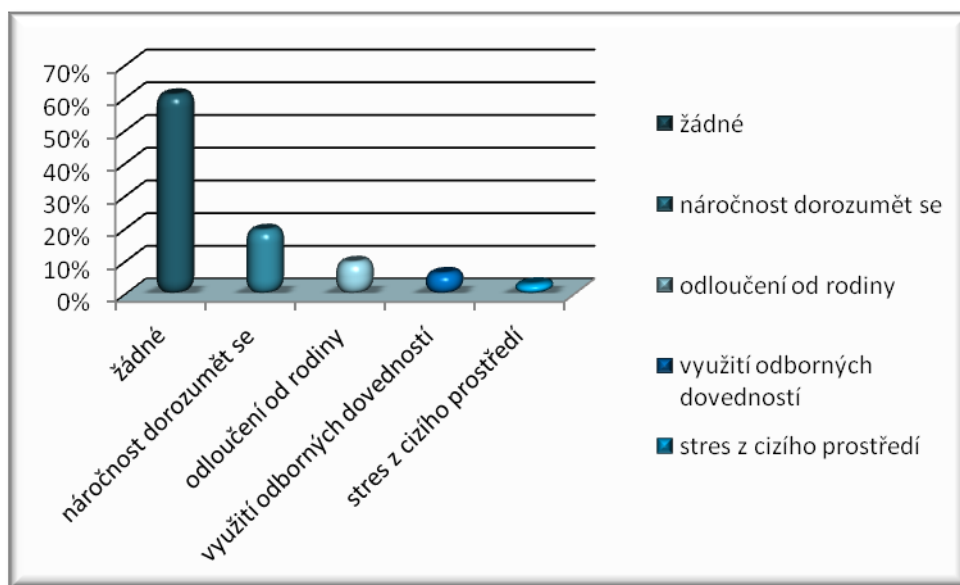
Graf 18: Naplnění obav

Zdroj: autor práce

Odpovědi žáků pouze studijních oborů jsou graficky znázorněny v následujícím grafu.

Graf 19: Naplnění obav žáků studijních oborů

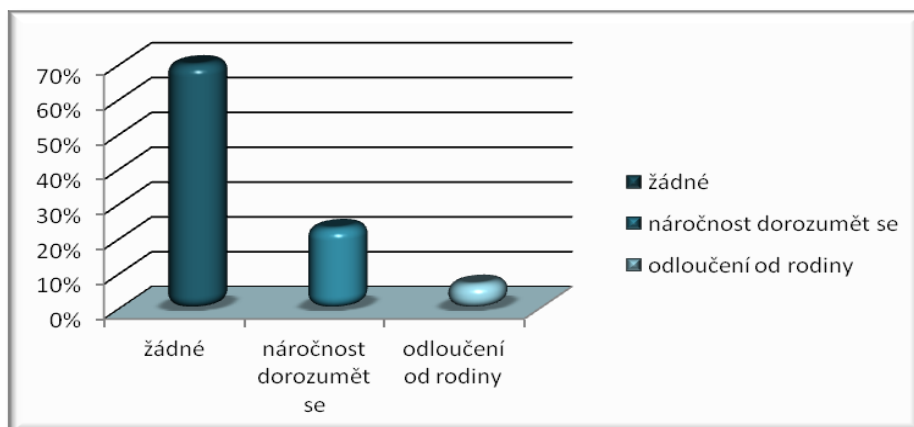

Zdroj: autor práce

Zhodnotíme-li pouze na odpovědi žáků studijních oborů, zjistíme, že celých 61 % žákům se žádné obavy, které před odjezdem na zahraniční stáž měli, nenaplnily. Téměř pětina žáků, přesně 19,6 %, se naplnily obavy z náročnosti dorozumět se s okolím a 9,8 % žáků se naplnily obavy z odloučení od rodiny, partnera či partnerky a přátel. Pouze 6,4 % žáků se naplnily obavy, že nebudou schopni vhodně využít své odborné dovednosti a schopnosti na pracovištích a 3,2 % žáků se naplnily obavy ze stresu v cizím prostředí.

Pro srovnání jsou v grafu číslo 20, s. 67 analyzovány odpovědi žáků pouze učebních oborů a již na první pohled je zřejmé, že žákům učebních oborů se naplnilo méně obav než žákům oborů studijních. 70 % žáků učebních oborů se žádné obavy, které před odjezdem na zahraniční stáž měli, nenaplnily. 23 % žáků učebních oborů uvedlo, že se naplnily jejich obavy z náročnosti dorozumět se s okolím, tedy z komunikační bariéry. 7 % žáků učebních oborů přiznalo, že se naplnily jejich obavy z odloučení od rodiny či jiných blízkých.

Graf 20: Naplnění obav žáků učebních oborů

Zdroj:

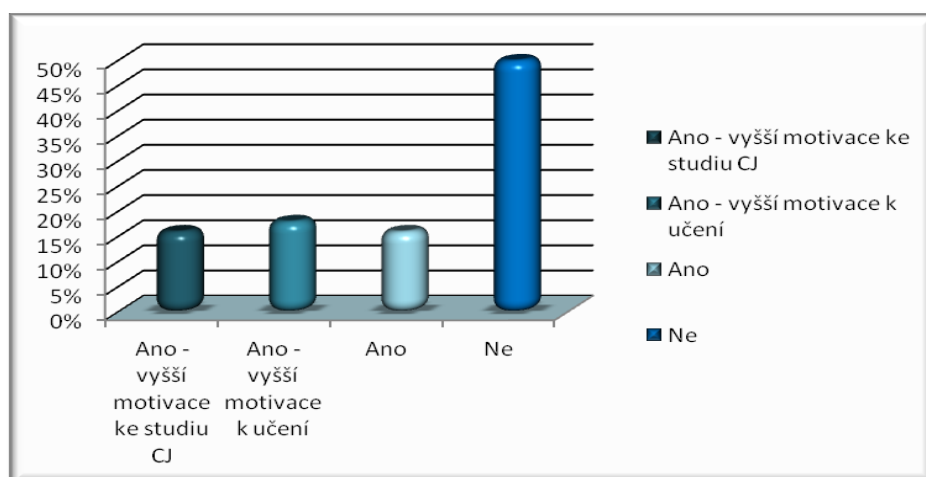
autor práce

- **Změnil se po absolvování zahraniční stáže nějak Tvůj přístup ke studiu a Tvému oboru?**

Tato otázka slouží především k potvrzení či vyvrácení hypotézy: žáci, kteří absolvovali zahraniční stáž, mají větší motivaci ke studiu.

Z analýzy všech odpovědí dotazovaných vyplývá rozporuplný výsledek, neboť 50 % žáků se přístup ke studiu pozitivně změnil a 50 % žáků přístup ke studiu po absolvování zahraniční stáže nezměnilo.

Graf 21: Změna přístupu ke studiu

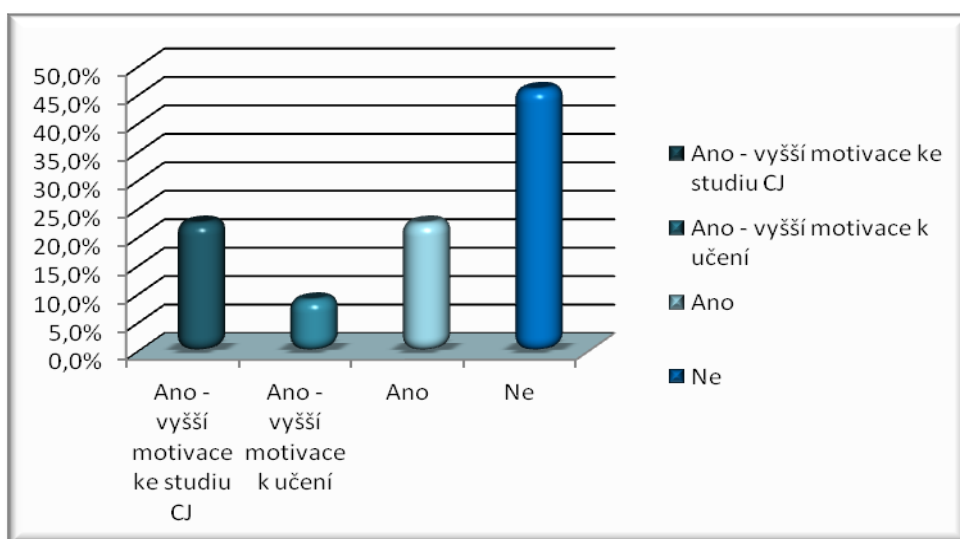

Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 21, s. 67 vyplývá, že 16 % dotazovaných uvedlo, že absolvování zahraniční stáže jim pomohlo uvědomit si důležitost cizích jazyků a zlepšilo tak jejich přístup ke studiu a především právě ke studiu cizích jazyků. Vyšší motivaci k učení absolvování zahraniční stáže přineslo 18 % žáků. 16 % žáků uvedlo, že se jejich přístup ke studiu a studovanému oboru zlepšil, neuvedli však bližší specifikaci. Co je však velmi alarmující a zarmucující je, že celých 50 % uvedlo, že absolvování zahraniční stáže nemělo žádný vliv na jejich přístup ke studiu či k jejich studovanému oboru.

Podíváme-li se na odpovědi pouze žáků studijních oborů, které jsou graficky znázorněny v grafu číslo 22, zjistíme, že 22,5 % žáků přineslo absolvování zahraniční stáže vyšší motivaci ke studiu cizích jazyků a stejný počet žáků, tedy také 22,5 %, uvedlo, že absolvování zahraniční stáže jejich přístup ke studiu a studovanému oboru pozitivně ovlivnilo. Pouze 9 % žáků absolvování zahraniční stáže přineslo vyšší motivaci ke studiu a jejich oboru celkově. Bohužel však 46 % žáků studijních oborů uvedlo, že se jejich přístup ke studiu a studovanému oboru díky absolvování zahraniční stáže nezměnil.

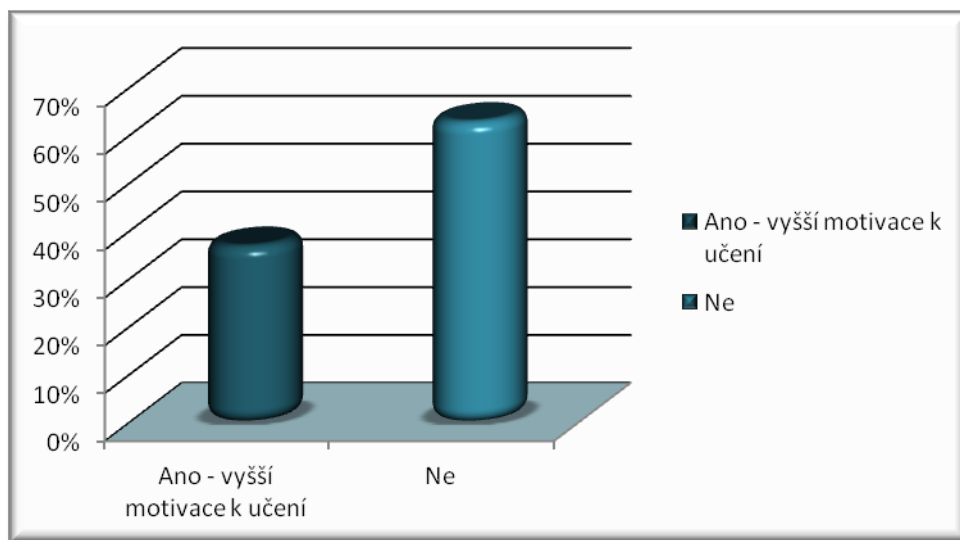
Graf 22: Změna přístupu ke studiu žáků studijních oborů

Zdroj: autor práce

Odpovědi žáků učebních oborů byly mnohem stručnější než odpovědi žáků studijních oborů, ale i přesto jsou výsledky mnohem více alarmující viz graf číslo 23, s. 69.

Graf 23: Změna přístupu ke studiu žáků studijních oborů

Zdroj: autor práce

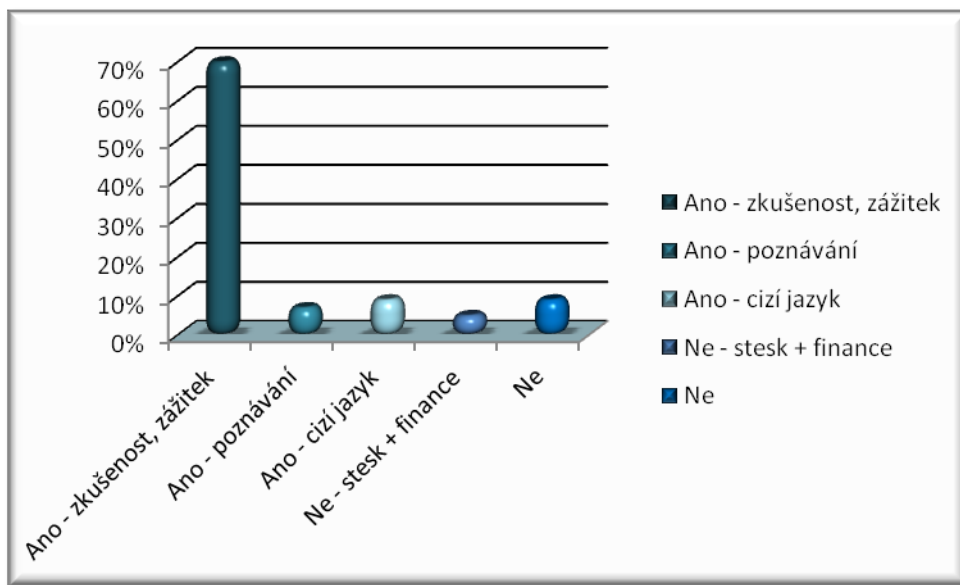
Celých 63 % žáků učebních oborů uvedlo, že se jejich přístup ke studiu či jejich oboru po absolvování zahraniční stáže nijak nezměnil a pouze 37 % žáků získalo díky absolvování zahraniční stáže vyšší motivaci k učení.

- **Chtěl/a bys v budoucnu absolvovat další zahraniční stáž? Proč?**

Tato otázka je úzce spjata s pracovní hypotézou: žáci, kteří absolvovali zahraniční stáž, by chtěli absolvovat další.

Z odpovědí dotazovaných vyplývá, že celkem 86 % žáků, kteří absolvovali zahraniční stáž by rádi absolvovali další, z toho 70 % z důvodu toho, že zahraniční stáž je obrovská zkušenost a skvělý zážitek, dalších 7 % by rádo absolvovalo další zahraniční stáž, neboť rádi poznávají nová místa a 9 % z důvodu zlepšení se v cizím jazyce. Pouze 14 % žáků uvedlo, že by další zahraniční stáž absolvovat nechtěli, 9 % z nich nevedlo pro jejich negaci žádný důvod a 5 % uvedlo, že by další zahraniční stáž neabsolvovali, neboť se obávají stesku po rodině a blízkých a zároveň finanční zátěže spojené se zahraniční stáží. Zahraniční stáž je sice plně hrazena z programu Leonardo da Vinci, žáci však nedostanou žádné kapesné.

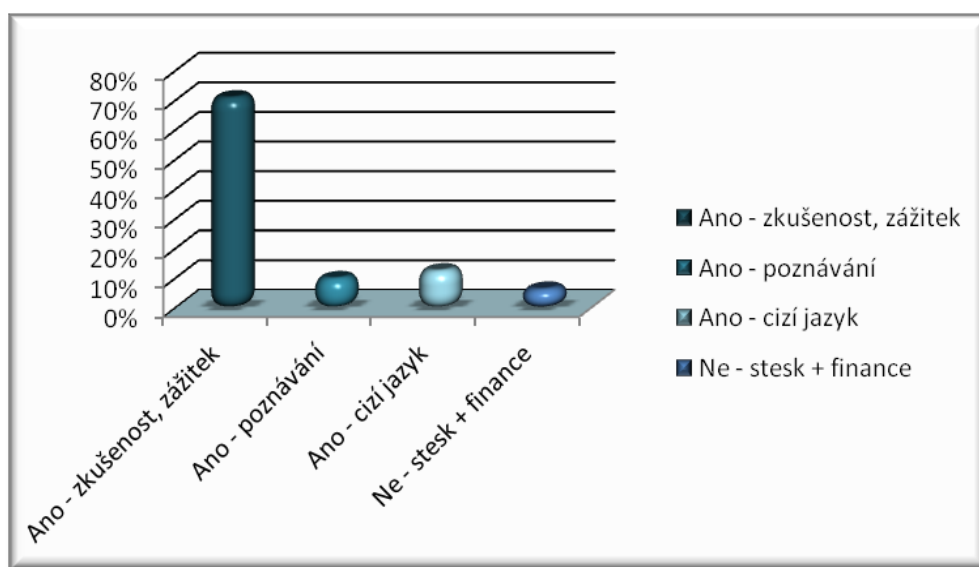
Graf 24: Vůle k absolvování další zahraniční stáže

Zdroj: autor práce

Odpovědi pouze žáků studijních oborů vypadají graficky znázorněné následovně:

Graf 25: Vůle k absolvování další zahraniční stáže žáků studijních oborů

Zdroj: autor práce

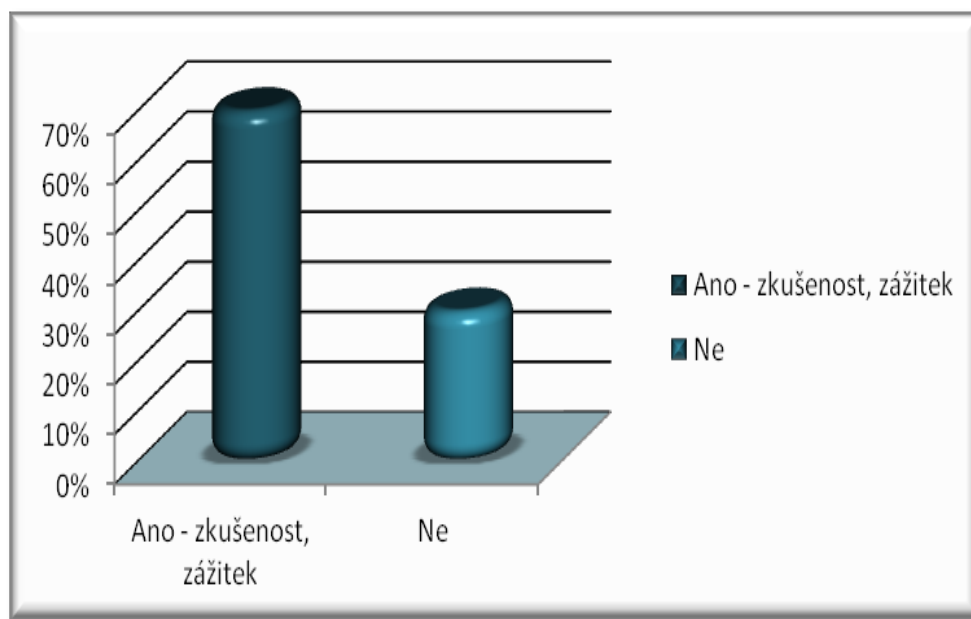
Žáci studijních oborů uvedli, že 93,6 % z nich by rádo absolvovalo další zahraniční stáž. 71 % z nich uvedlo jako důvod, že by rádi nasbírali nové zkušenosti

a zažili další skvělé zážitky jako na zahraniční stáži předchozí. 10 % žáků studijních oborů by rádo absolvovalo další zahraniční stáž, neboť rádi poznávají nová místa a nové lidi. 12,6 % žáků studijních oborů by rádo absolvovalo zahraniční stáž, neboť by se chtěli zdokonalit v cizích jazycích. Pouze 6,4 % dotazovaných žáků studijních oborů další zahraniční stáž již absolvovat nechtějí, protože se obávají odloučení od rodiny a finanční ztráty díky zahraniční stáži.

Žáci učebních oborů byli opět ve svých odpovědích stručnější než žáci oborů studijních. 70 % z nich vypovědělo, že by chtěli absolvovat další zahraniční stáž, protože předchozí zahraniční stáž pro ně byla skvělá zkušenost a zažili během jejího trvání mnoho skvělých zážitků, ať už profesních či osobních.

30 % žáků učebních oborů vypovědělo, že by se další zahraniční stáži zúčastnit nechtěli, bližší důvod však nespécifikovali.

Graf 26: Vůle k absolvování další zahraniční stáže žáků učebních oborů

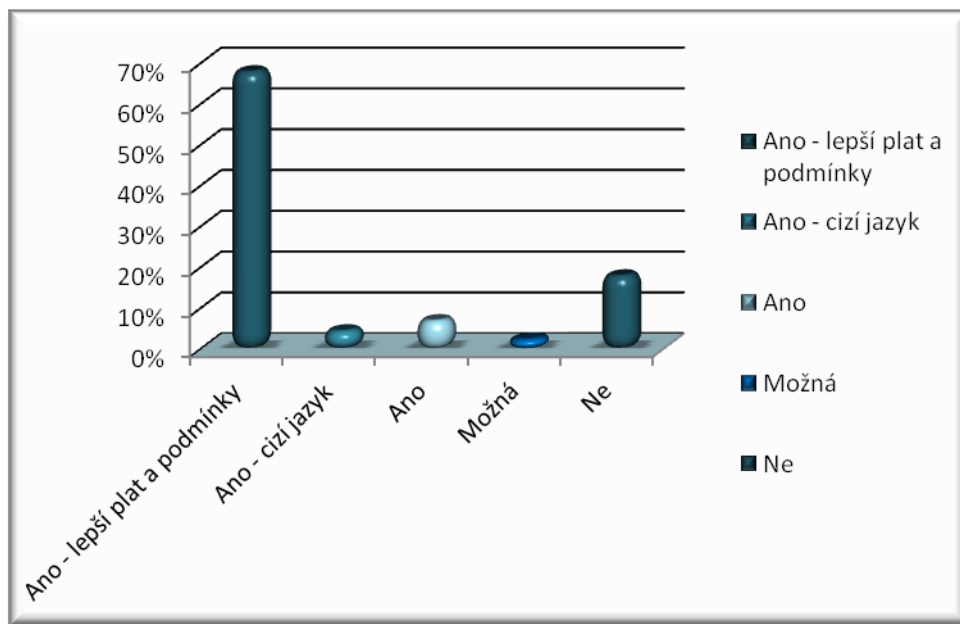

Zdroj: autor práce

- **Uvažuješ v budoucnu o práci v zahraničí? Pokud ano – proč?**

Z odpovědí žáků všech oborů na tuto otázku je zřejmé, že 79,5 % dotazovaných uvažuje v budoucnu o práci v zahraničí, ať už v Evropské Unii či mimo ni. Důvody pro hledání práce v zahraničí jsou graficky znázorněny v grafu číslo 27.

Graf 27: Úvahy o práci v zahraničí

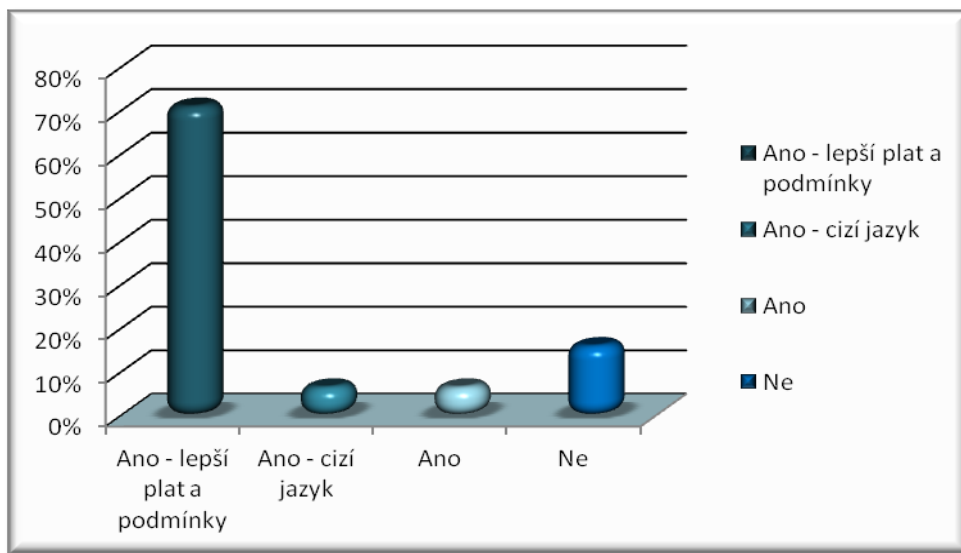
Zdroj: autor práce

Z grafu číslo 27 je zřejmé, že 68 % absolventů zahraniční stáže uvažuje v budoucnu o práci v zahraničí, neboť si myslí, že v zahraničí jsou lepší pracovní podmínky, vyšší platy, lepší ekonomická a politická situace a mohli by tam nalézt lepší uplatnění. 4,5 % dotazovaných uvažuje o práci v zahraničí, neboť by si rádi zlepšili svou znalost cizího jazyka či dokonce více cizích jazyků. Dalších 7 % dotazovaných uvedlo, že uvažují o práci v zahraničí, nechtěli však uvést důvody, které je k tomu vedou. 2,5 % dotazovaných zatím zvažuje zda hledat zaměstnání v České republice či mimo ni a 18 % dotazovaných uvedlo, že o hledání zaměstnání v zahraničí neuvažují.

Co se týče odpovědí žáků studijních oborů je zřejmé, že 71 % z nich uvažuje o práci v zahraničí z důvodu lepších podmínek a vyššího platu. 6,5 % žáků studijních oborů by chtělo pracovat v zahraničí, neboť by si rádi prohloubili znalosti cizích jazyků.

Stejný počet žáků studijních oborů, tedy také 6,5 %, o práci v zahraničí do budoucna uvažují, ale bližší důvody nechtěli specifikovat. O práci v zahraničí vůbec neuvažuje 16 % žáků studijních oborů.

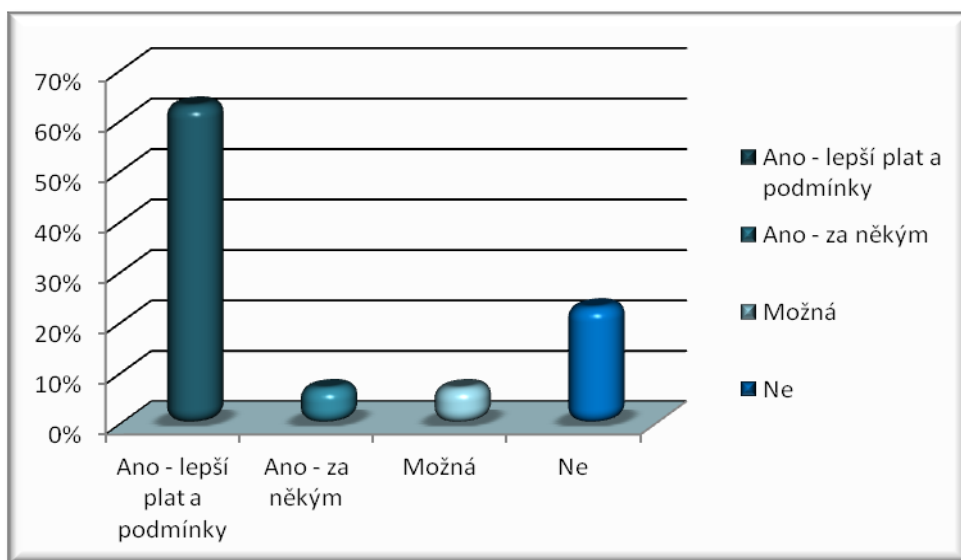
Graf 28: Úvahy o práci v zahraničí žáků studijních oborů

Zdroj: autor práce

U žáků učebních oborů jsou výsledky analýzy jejich odpovědí následující viz graf číslo 29.

Graf 29: Úvahy o práci v zahraničí žáků učebních oborů

Zdroj: autor práce

Celých 63 % žáků učebních oborů uvažuje v budoucnu o práci v zahraničí, neboť jsou toho názoru, že v zahraničí jsou lepší pracovní podmínky, díky kterým by mohli najít lepší uplatnění a brát vyšší plat. 7 % žáků učebních oborů uvedlo, že uvažují o práci v zahraničí, neboť tam mají někoho blízkého, za kým by chtěli a mohli vycestovat. 7 % dotazovaných žáků zatím váhá, zda v budoucnu hledat zaměstnání v České republice či zahraničí. 23 % žáků učebních oborů o zaměstnání v zahraničí neuvažuje vůbec.

4.8 Dílčí závěry

- *Hlavní důvody odjezdu žáků na zahraniční stáž jsou zdokonalení se v cizím jazyce a rozšíření odborných dovedností a vědomostí.*

K ověření či vyvrácení první hypotézy sloužila především jedna otázka v dotazníku, která zjišťovala očekávání žáků od zahraniční stáže. U této otázky mohli žáci volit ze šesti nabízených odpovědí, přičemž zvolit mohli i více než jen jednu možnost. Odpovědi žáků byly následně analyzovány a graficky znázorněny v grafech číslo 6 a 7, s. 52 a 53.

Tato hypotéza se ukázala být pravdivou, neboť jak vyplývá z odpovědí dotazovaných účastníků zahraniční stáže a z následné analýzy těchto odpovědí, zdokonalení se v cizím jazyce je hlavním důvodem odjezdu na zahraniční stáž pro 69 % dotazovaných. Druhým nejčastějším důvodem pro odjezd na zahraniční stáž je rozšíření odborných dovedností a vědomostí.

V pořadí třetím důvodem k absolvování zahraniční stáže je adaptace v novém prostředí, tedy přivyknutí životu v jiné zemi a začlenění se do kolektivu a pracovních povinností.

Ze zjištěných výsledků vyplývá, že žáci pečlivě zvažují, kam se na zahraniční stáž vydat především dle toho, v jakém cizím jazyce se chtějí zdokonalit a dále dle toho, jaké pracovní pozice jim daná zahraniční stáž poskytne.

- *Žáci očekávají od zahraniční stáže navázání především pracovních kontaktů, neboť uvažují v budoucnu o práci v EU.*

Pro ověření či vyvrácení této hypotézy sloužily dvě otázky v dotazníku, které byly zaměřené na to, zda žáci od absolvování zahraniční stáže očekávali navázání kontaktů, případně jakých a zda se jim to podařilo. Důležitou pro ověření této hypotézy byla také otázka ve strukturovaném rozhovoru, zda žáci v budoucnu uvažují o zaměstnání v zahraničí.

Z odpovědí dotazovaných žáků a jejich následné analýzy, která je graficky znázorněna v grafech číslo 14 a 15, s. 60 vyplývá, že tato hypotéza je částečně pravdivá a částečně nepravdivá.

První část této hypotézy je spíše nepravdivá, neboť 75 % dotazovaných žáků vypovědělo, že od zahraniční stáže očekávali navázání kontaktů nejen pracovních, ale i osobních, pouze 8,5 % žáků chtělo navázat kontakty pouze pracovní.

Druhá část hypotézy je spíše pravdivá, neboť celých 79,5 % dotazovaných žáků uvažuje v budoucnu o práci v zahraničí, převážně v Evropské Unii, ale i mimo ni a to především kvůli špatným ekonomickým a politickým podmínkám v České republice a také proto, že si myslí, že v zahraničí jsou lepší pracovní podmínky a mohou tak získat lepší pracovní uplatnění a tím i vyšší plat.

Celkově je tedy tato hypotéza spíše pravdivá, neboť dotazovaní žáci od zahraniční stáže očekávali navázání kontaktů, které by jim v budoucnu mohli zajistit zaměstnání v zahraničí, ať už se jedná o zaměstnání na plný úvazek či brigádu.

- *Délka zahraniční stáže je dle účastníků stáže dostačující.*

Pro ověření či vyvrácení této stanovené hypotézy sloužila především poslední otázka v dotazníku, která zjišťovala, zda se délka zahraniční stáže zdála žákům dostačující.

Také tato hypotéza vychází dle zjištěných údajů jako pravdivá, což je dáno patrně tím, že doba trvání tři až pět týdnů se může zdát dlouhá, pokud se žákům stýská po rodině a dalších blízkých osobách. Celých 72 % dotazovaných žáků tedy uvedlo, že

délka zahraniční stáže byla dostačující. Graficky je analýza odpovědí dotazovaných žáků znázorněna v grafu číslo 17, s. 62.

Délka zahraničních stáží je nejen na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou často diskutované téma. Zda je zahraniční stáž skutečně dostatečně dlouhá k tomu, aby žáci nejen dobře využili své zkušenosti a odborné dovednosti a vědomosti, a zároveň se naučili něco nového a získali tak nové zkušenosti a odborné dovednosti, by patrně vyžadovalo hlubší zkoumání.

Z rozhovorů se žáky během přípravy, realizace a hodnocení zahraničních stáží však vyplývá, že pro většinu žáků je nepředstavitelné, že by zahraniční stáž trvala déle než doposud, tedy tři až pět týdnů, neboť by se jim velmi stýskalo po domově a blízkých a také proto, že se bojí, že kdyby zahraniční stáž trvala déle, jen velmi těžko by doháněli zameškané učivo a vraceli se zpět do normálního středoškolského života.

- *Žáci, kteří již absolvovali zahraniční stáž, by chtěli absolvovat další.*

Pro ověření či vyvrácení této stanovené hypotézy sloužila otázka ve strukturovaném rozhovoru, která zjišťovala, zda by žáci, kteří již zahraniční stáž absolvovali, chtěli v budoucnu absolvovat další zahraniční stáž.

Z odpovědí žáků, které jsou graficky znázorněny v grafu číslo 24, 25 a 26, s. 70 a 71 vyplývá, že celých 86 % dotazovaných žáků by rádo další zahraniční stáž absolvovalo, a to především z toho důvodu, že absolvování první zahraniční stáže pro ně byla velká zkušenost a skvělý zážitek, dále proto, že by si rádi prohloubili znalosti cizího jazyka a v neposlední řadě proto, že by rádi poznali další novou zemi, pracoviště a lidi a získali další odborné dovednosti a vědomosti.

Je zcela pochopitelné, že žáci, kteří již jednu zahraniční stáž absolvovali, by chtěli absolvovat další, neboť by již víceméně přesně věděli, co od zahraniční stáže očekávat a neměli by tak téměř žádné obavy.

Pouze 14 % dotazovaných žáků vypovědělo, že by další zahraniční stáž již absolvovat nechtěli, bližší důvody však většina z nich nechtěla uvést. Lze se tedy domnívat, že tito dotazovaní žáci trpěli během zahraniční stáže steskem po domově

a blízkých či zažili během zahraniční stáže nějakou negativní zkušenost. Možné však také je, že jedna zkušenost se zahraniční stáží je pro tyto dotazované žáky dostačující.

Také tato hypotéza je tedy dle odpovědí dotazovaných žáků a jejich následné analýzy pravdivá.

- *Žáci, kteří již absolvovali zahraniční stáž, mají větší motivaci ke studiu.*

K ověření či vyvrácení této stanovené hypotézy sloužila otázka ve strukturovaném rozhovoru, která zjišťovala, zda absolvování zahraniční stáže změnilo nějak přístup dotazovaných žáků ke studiu a jejich studovanému oboru.

Odpovědi dotazovaných žáků byly analyzovány a zaneseny do grafu číslo 21, 22 a 23, s. 67 – 69, ze kterých vyplývá, že 50 % dotazovaných žáků vypovědělo, že absolvování zahraniční stáže pozitivně změnilo jejich přístup ke studiu a studovanému oboru, stejný počet žáků, tedy také 50 % však vypovědělo, že jejich přístup ke studiu a jejich studovanému oboru absolvování zahraniční stáže nijak nezměnilo.

Dotazovaní žáci, kterým absolvování zahraniční stáže pozitivně ovlivnilo jejich přístup ke studiu a studovanému oboru vypovědělo, že se zvýšila především jejich motivace ke studiu cizích jazyků, neboť si uvědomili důležitost studia cizích jazyků a dále celkovou motivaci ke studiu, neboť si uvědomili, že pokud chtějí v životě uspět (ať už v České republice či v zahraničí) musí mít odborné znalosti, vědomosti a dovednosti nejen v rámci svého oboru.

Tuto hypotézu tedy nelze označit jako pravdivou ani jako nepravdivou, neboť procentuelně vyjádřeno je to 50 % ku 50 %.

- *Před odjezdem na zahraniční stáž se žáci nejvíce obávají jazykové bariéry.*

Pro ověření či vyvrácení poslední stanovené hypotézy sloužily dvě otázky v dotazníku, které byly zaměřeny na to, jaké obavy žáci před odjezdem na zahraniční stáž měli a zda se tyto obavy naplnily a dále první otázka ve strukturovaném rozhovoru, která zjišťovala, které konkrétní obavy, které žáky před odjezdem na zahraniční stáž sužovaly, se během zahraniční stáže skutečně naplnily.

Odpovědi dotazovaných žáků, respektive jejich analýza je graficky znázorněna v grafech číslo 8 a 9, s. 55 a 56. Z těchto grafů je zřejmé, že se dotazovaní žáci před odjezdem na zahraniční stáž nejvíce obávali náročnosti dorozumět se s okolím, tedy komunikační bariéry, a to celých 62 % z nich. Na druhém místě se tito žáci nejvíce obávali toho, zda budou schopni správně využít své odborné dovednosti a vědomosti na jednotlivých pracovištích.

Zmíněné obavy, které žáci před odjezdem na zahraniční stáž měli, se jim zcela naplnily jen u 7,5 % případů. Zbylí dotazovaní žáci vypověděli, že se jim jejich obavy naplnily částečně či vůbec.

Také ve strukturovaném rozhovoru velká většina dotazovaných žáků (64 %) vypověděla, že se žádné jejich obavy nenaplnily. 20 % dotazovaných žáků se naplnily obavy z jazykové neboli komunikační bariéry, které měli před odjezdem na zahraniční stáž, což jim pomohlo uvědomit si důležitost cizích jazyků, čímž se zvýšila jejich motivace k jejich studiu.

Hypotéza však zněla, že se žáci před odjezdem nejvíce obávali jazykové bariéry, což je dle získaných dat hypotéza pravdivá.

Průzkum dále prokázal, že většina dotazovaných žáků, konkrétně 87 % vypovědělo, že jazyková, kulturní a odborná příprava před odjezdem na zahraniční stáž byla dostačující, což je potěšující. Bohužel to nelze brát za bernou minci, neboť odpovědi dotazovaných žáků mohou pramenit z faktu, že jazykové přípravy se žáci musí účastnit nad rámec běžné výuky a to i během prázdnin a dnů volna (jazyková příprava většinou probíhá i během letních prázdnin či o víkendech).

Jazyková, kulturní a odborná příprava je žákům od školního roku 2012/2013 poskytována v rozsahu 50ti vyučovacích hodin, v minulých letech dokonce v rozsahu 75ti vyučovacích hodin.

Dalším důležitým poznatkem, který vyplývá z provedeného průzkumu je fakt, že žáci se kromě pracovních povinností během zahraniční stáže rádi věnují také doprovodným aktivitám, zejména prohlídkám kulturních a historických památek, a to

během kulturních a odborných exkurzí. Je velmi potěšující, že žáci mají zájem také o okolní svět a rádi poznávají nová místa, zvyky a tradice zemí zahraničních stáží.

Žáci také velmi vítají možnost sportovního vyžití během zahraniční stáže a možnosti navštívení společenských akcí, což však vždy probíhá za doprovodu pedagogického dozoru či koordinátora partnerské organizace tamní země.

Z odpovědí dotazovaných žáků vyplynulo, že si velmi vážili toho, když se během zahraniční stáže cítili jako skuteční členové týmu spolupracovníků na daném smluvním pracovišti a když se jim jejich spolupracovníci, případně koordinátor, věnovali také nad rámec pracovní doby.

ZÁVĚR

Diplomová práce na téma „Využití programu EU Leonardo da Vinci pro zefektivnění výuky žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou“ byla rozdělena na dvě části – část teoretickou a část praktickou neboli průzkumnou.

Teoretická část se věnovala vzdělávací politice Evropské Unie, respektive České republiky se zaměřením na vzdělávací programy EU, především pak na program Leonardo da Vinci. Dále zde byla představena škola SOŠ a SOU Horky nad Jizerou včetně její projektové činnosti a především organizace zahraničních stáží v rámci programu EU Leonardo da Vinci na této škole včetně představení jednotlivých zahraničních stáží.

Praktická část této práce se zabývala průzkumem, který měl zjistit jaký efekt má absolvování zahraniční stáže na žáky a celkově na výuku na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou.

Z průzkumu, který byl proveden metodou dotazníku a strukturovaného rozhovoru vyplynulo, že hlavní důvody pro odjezd žáků na zahraniční stáž jsou zdokonalení se v cizím jazyce a rozšíření odborných vědomostí a dovedností. Dalším důvodem k absolvování zahraniční stáže je ověření schopnosti adaptovat se v cizím prostředí, tedy přivyknutí kulturním zvyklostem dané země, začlenění se do kolektivu a zvládnání pracovních povinností.

Průzkum potvrdil, že žáci od zahraniční stáže očekávali navázání kontaktů, které by jim v budoucnu pomohli najít pracovní uplatnění v zahraničí. Průzkum naopak nepotvrdil, že žáci očekávali navázání pouze pracovních kontaktů, neboť z něj vyplynulo, že žáci očekávali navázání kontaktů jak pracovních, tak i osobních.

Podařila se prokázat také pravdivost domněnky, že délka zahraniční stáže je dostačující, což je pochopitelné vzhledem k věku účastníků zahraničních stáží, kdy právě v tomto věku jsou nejvíce fixováni na rodinu a své blízké. Někteří dotazovaní by dokonce uvítali, kdyby zahraniční stáž byla kratší.

Průzkum dále potvrdil, že žáci, kteří již absolvovali zahraniční stáž, by chtěli v budoucnu absolvovat další, neboť absolvování zahraniční stáže pro ně byl nezapomenutelný zážitek a úžasná zkušenost, která jim přinesla kromě zlepšení se v cizím jazyce a prohloubení odborných dovedností a vědomostí také vyšší motivaci ke studiu a studovanému oboru.

Absolvování zahraniční stáže pomohlo jejím účastníkům uvědomit si především důležitost cizích jazyků, neboť komunikační bariéra bylo to, čeho se žáci před odjezdem na zahraniční stáž nejvíce obávali a přestože si dokázali, že v cizojazyčném prostředí dokážou obstát, většina z nich si plně uvědomuje fakt, že je stále co zlepšovat.

Na základě průzkumu lze tedy říci, že se podařilo prokázat pozitivní vliv absolvování zahraniční stáže na výuku žáků na SOŠ a SOU Horky nad Jizerou, neboť žáci mají vyšší motivaci ke studiu (především cizích jazyků a odborných předmětů) ať již zahraniční stáž v rámci programu EU Leonardo da Vinci absolvovali či by ji chtěli absolvovat v budoucnu.

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou bylo na základě průzkumu doporučeno navázání spolupráce s dalšími zeměmi EU, aby tak umožnili absolvování zahraniční stáže ještě většímu počtu žáků.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

Andragogika: čtvrtletník pro vzdělávání dospělých. Praha: DAHA, 2013, XVI, č. 4, 24 s. ISSN 1211-6378.

BRDEK, M. a H. VYCHOVÁ. *Evropská vzdělávací politika.* 1. vyd. Praha: ASPI Publishing, s. r. o., 2004, 167 s. ISBN 80-86395-96-0.

DVOŘÁČEK, J. *Kompendium pedagogiky.* 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2009, 176 s. ISBN 978-80-7290-405-1.

DVOŘÁČEK, J. *Pedagogika pro učitele odborných předmětů.* 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2005, 304 s. ISBN 80-245-0886-9.

DVOŘÁČEK, J. *Vzdělávání v integrující se Evropě.* 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, Fakulta financí a účetnictví, 2001, 144 s. ISBN 80-245-0223-2.

KLUGEROVÁ, J., I. PRÁZOVÁ a T. VACÍNOVÁ. *Jak vypracovat bakalářskou, diplomovou, rigorózní a disertační práci.* 2. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2009, 52 s. ISBN 978-80-86723-72-3.

KOHOUT, K. *Základy obecné pedagogiky.* 2. vyd. Praha: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA, 2006, 152 s. ISBN 978-80-86723-38-9.

Kompendium projektů 1995-1999 Leonardo da Vinci Česká republika. 1. vyd. Praha: Národní vzdělávací fond o.p.s. Národní agentura programu Leonardo da Vinci, 2000, 240 s.

Kompendium projektů 2009 Leonardo da Vinci Česká republika. 1. vyd. Praha: Národní vzdělávací fond o.p.s. Národní agentura programu Leonardo da Vinci, 2010, 89 s.

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice Bílá kniha.* 1. vyd. Praha: Tauris, 2001, 98 s. ISBN 80-211-0372-8.

NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti.* 2. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Academia, 2009, 620 s. ISBN 978-80-200-1680-5.

OLECKÁ, I. a K. IVANOVÁ. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti*. 1. vyd. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010, s. 44. ISBN 978-80-87240-33-5.

Pečeť kvality programu Leonardo da Vinci projekty 2005 Česká republika. 1. vyd. Praha: GŘ pro vzdělávání a kulturu - Program celoživotního učení, 2005, 30 s.

SAK, P. *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007, 290 s. ISBN 978-80-7367-230-0.

Učitel'ské noviny: týdeník pro učitele a přátele školy. Praha: GNOSIS, 2004, roč. III, č. 26. ISSN 0139-5718.

Voznička, V. Europass jako nástroj pro transparentnost kvalifikací. *Spolupráce škol a podniků v profesní přípravě: sborník referátů ze 4. mezinárodního kongresu*. Praha: NUOV, 2004, č. 5, s. 1. ISSN 1210-7387.

Zpráva o účasti České republiky v Programu celoživotního učení 2007-2009. 1. vyd. Praha: Dům zahraničních služeb, 2010, 49 s. ISBN 978-80-87335-12-3.

Seznam použitých internetových zdrojů

Jan Amos Komenský: Citáty. *Databazeknih.cz: Váš knižní svět* [online]. [cit. 2012-11-03]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/citaty/jan-amos-komensky-177>

Souhorky.cz [online]. 2012 [cit. 2012-03-07]. *Souhorky.cz*. Dostupné z: <http://www.souhorky.cz>

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Logo SOŠ a SOU Horky nad Jizerou.....	17
Obrázek 2: SOŠ a SOU Horky nad Jizerou	18
Obrázek 3: Pečeť kvality pro soš a sou horky nad jizerou	27

Seznam grafů

Graf 1: Počet účastníků zahraničních stáží v jednotlivých školních rocích	48
Graf 2: Země zahraničních stáží	49
Graf 3: Poměr mezi chlapci a dívkami	50
Graf 4: Poměr mezi studijními a učebními obory.....	50
Graf 5: Dostatečnost rozsahu jazykové přípravy před odjezdem na zahraniční stáž.....	51
Graf 6: Očekávání od zahraniční stáže	52
Graf 7: Očekávání od zahraniční stáže dle oboru	53
Graf 8: Obavy před odjezdem na zahraniční stáž	55
Graf 9: Naplnění obav dle oboru	56
Graf 10: Naplnění obav.....	57
Graf 11: Naplnění obav žáků studijních oborů.....	58
Graf 12: Naplnění obav žáků učebních oborů	58
Graf 13: Možnosti dalšího vyžití během zahraniční stáže	59
Graf 14: Očekávání navázání kontaktů během zahraniční stáže	60
Graf 15: Očekávání navázání kontaktů během zahraniční stáže dle oboru	60
Graf 16: Naplnění očekávání navázání kontaktů během zahraniční stáže.....	61
Graf 17: Dostatečnost délky trvání zahraniční stáže	62
Graf 18: Naplnění obav.....	65
Graf 19: Naplnění obav žáků studijních oborů.....	66

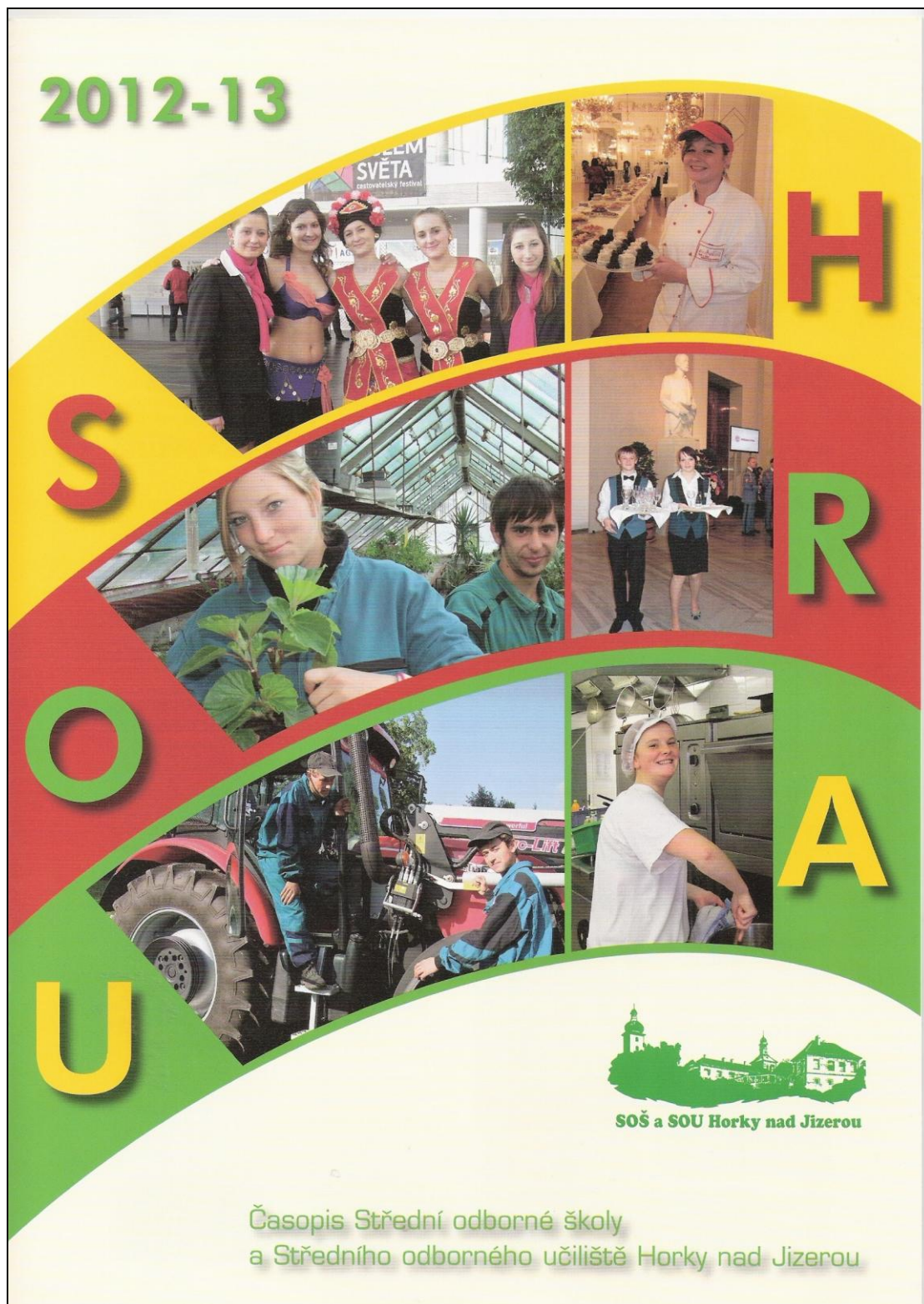
Graf 20: Naplnění obav žáků učebních oborů	67
Graf 21: Změna přístupu ke studiu	67
Graf 22: Změna přístupu ke studiu žáků studijních oborů.....	68
Graf 23: Změna přístupu ke studiu žáků učebních oborů.....	69
Graf 24: Vůle k absolvování další zahraniční stáže.....	70
Graf 25: Vůle k absolvování další zahraniční stáže žáků studijních oborů	70
Graf 26: Vůle k absolvování další zahraniční stáže žáků učebních oborů	71
Graf 27: Úvahy o práci v zahraničí.....	72
Graf 28: Úvahy o práci v zahraničí žáků studijních oborů.....	73
Graf 29: Úvahy o práci v zahraničí žáků učebních oborů	73

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Titulní strana školního časopisu SOUHRA	I
Příloha B – Žákovské články otištěné ve školním časopise SOUHRA.....	II
Příloha C – Tematický plán jazykové, odborné a kulturní přípravy	III
Příloha D – Zvací dopis (Německo).....	IV
Příloha E – Přihláška na zahraniční stáž.....	V
Příloha F – Individuální program účastníka.....	VI
Příloha G – Hodnotící list (Německo)	VII
Příloha H – Osvědčení o absolvování zahraniční stáže	VIII
Příloha I – Fotodokumentace z jednotlivých zahraničních stáží.....	IX
Příloha J – Dotazník	X

PŘÍLOHY

Příloha A – Titulní strana školního časopisu SOUHRA

Příloha C – Tematický plán jazykové, odborné a kulturní přípravy

Příprava účastníků - Tematický plán

a) jazyková příprava

Zaměření jazykové přípravy: 1) na komunikační dovednosti v každodenních situacích
2) na cílenou odbornou jazykovou vybavenost

Témata:

- běžná hovorová (rodina, zaměstnání, volný čas, nakupování, telefonování, aj.)
- realie cílových států, jejich postavení v EU a zkušenosti v mobilitách
- orientace ve městě a jeho okolí – práce s pláňky a mapou (místa ubytování a stravování, včetně mimopracovních aktivit)
- odborná terminologie podle učebních oborů
- nácvik modelových situací souvisejících s oborem
- drilová cvičení ve styku číšník – host, obchodník – zákazník, recepční - host
- časové údaje, míry, váhy, číslovky, ceny, telefonní čísla, platidla – bankovky, mince EU
- nejfrekventovanější výrazy místního dialektu
- terminologie pro vypracování cizojazyčných pasáží závěrečné zprávy

Jazyková příprava na řešení krizových situací v cílové zemi:

- celní a pasové formality
- u lékaře, na poště, v restauraci, pojistné události
- ztráta dokumentů, krádež, jednání s policií
- komplikace v dopravě
- odlišnosti v pracovních postupech a problémy na pracovišti
- spojení s kontaktními osobami, tel. čísla a další telefonické kontakty (nouzová tel. čísla, e-mailové adresy na kontaktní osoby v cizí zemi a ve vlasti, na velvyslanectví, policii, záchrannou službu, hasiče, zdravotní pojišťovnu).

b) odborná příprava

Témata:

- zásady bezpečnosti a hygieny práce, pracovní oblečení a pomůcky
- používání místních výrobních technologií, pracovních strojů, výrobních linek, nářadí, zařízení a pomůcek
- seznámení s postupy práce na budoucím pracovišti (v gastronomii receptury)
- aspekty práce ve vztahu zaměstnanec – zaměstnavatel v cílové zemi
- orientace ve výrobních nástrojích
- využití počítačové techniky v pracovním procesu
- hierarchie ve vedení státních a rodinných firem.

c) kulturní příprava

Témata:

- význam EU a postavení ČR v ní
- význam a podstata programu Leonardo da Vinci
- školství, politika a státní uspořádání v cílových zemích
- historie a současnost hostitelské země, znalost bankovek a mincí
- orientace na mapě cílových zemí a v pláncích míst konání stáží
- charakteristika hostitelských organizací

Příloha D – Zvací dopis (Německo)

**Staatliche Berufsschule Wiesau
Postfach 1151, 956 72 Wiesau, Deutschland**

Einladungsbrief

Leonardo da Vinci Mobilitäts - Projekt 2013/2014

"Vorbereitung fürs Leben beim Praktikum in Europa"

Partner: Berufsfachschule für Hotel – und Tourismusmanagement
Pestalozzistr. 2
956 72 Wiesau
Deutschland
TEL.: +49963492030
FAX: +4996348282
E-MAIL: Berufsschule.Wiesau@t-online.de

Kontaktperson: Fr. Markus Schultes, Mobil: +491705328889

Der oben genannte Partner mit der angegebenen Kontaktperson kooperiert im genannten Projekt mit der folgenden Schuleinrichtung:
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Horky nad Jizerou 35, 294 73 Brodce, Česká republika.

Dabei wird er die Vorbehalte der Mobilitäts – Projekte (Qualitätsverpflichtung der Partnerschaft) respektieren.

Pflichten des Partners:

- Bereitstellung von Unterrichts- und Praktikumsplätzen für die Dauer von insgesamt 3 Wochen (Oktober/November) für insgesamt je 8-10 Schüler/innen für das Jahr 2013/2014
- Vermittlung von Unterkunft, Verpflegung für die Teilnehmer
- Organisation des Kultur- und Freizeitprogramms nach vorheriger Abstimmung;
- Unterstützung beim Transport vor Ort

Die Kosten für Verpflegung, Unterkunft, Ortstransport, Kultur- und Freizeitprogramm sind von der entsendenden Einrichtung (SOŠ a SOU Horky nad Jizerou) zu tragen.

Mit freundlichen Grüßen

Markus Schultes
Koordinator

DATUM : 09.01.2013

Staatliche Berufsschule Wiesau
Postrach 1151, 956 72 Wiesau, Deutschland

Příloha E – Přihláška na zahraniční stáž

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou 35
294 73 Brodce, tel. 326312234, fax. 326312 119, souhorky@souhorky.cz, www.souhorky.cz

PŘIHLÁŠKA NA ZAHRANIČNÍ STÁŽ

Přihlašuji se závazně na zahraniční stáž do:

Stát:..... Město:.....

Termín:.....

Příjmení:..... **Jméno:**.....

Třída:..... Studijní/učební obor:.....

Bydliště:.....

Datum narození..... Zdravotní pojišťovna:.....

Telefon (pevná linka):..... Telefon (mobil):.....

Telefon (zákonný zástupce):.....

E-mail:.....

Další sdělení (dle uvážení, např. upozornění na zdravotní omezení):

V dne.....

.....
podpis zákon. zástupce

.....
podpis žáka

Příloha F - Individuální program účastníka

Individuální pracovní program účastníka stáže v Německu

1. den (neděle)	příjezd, seznámení s pracovišti, ubytování, proškolení bezpečnosti práce a požární ochrany, hygiena práce při přípravě pokrmů, seznámení s nápojovým a jídelním lístkem, nástup na pracoviště na odpolední směnu
2. den	práce na jednotlivých pracovištích
3. den	práce na jednotlivých pracovištích
4. den	práce na jednotlivých pracovištích
5. den	exkurze po městě Weiden – historické centrum – žákyně oboru cestovní ruch připravily výklad k hlavním kulturním památkám města návštěva Thermenweltu
6. den	práce na jednotlivých pracovištích
7. den	práce na jednotlivých pracovištích
8. den (neděle)	práce na jednotlivých pracovištích
9. den	práce na jednotlivých pracovištích
10. den	práce na jednotlivých pracovištích
11. den	práce na jednotlivých pracovištích
12. den	exkurze Regensburg - žákyně oboru cestovní ruch připravily výklad k hlavním kulturním památkám města
13. den	práce na jednotlivých pracovištích
14. den	práce na jednotlivých pracovištích
15. den (neděle)	práce na jednotlivých pracovištích
16. den	exkurze Norimberk - žákyně oboru cestovní ruch připravily výklad k hlavním kulturním památkám města
17. + 18. den	práce na jednotlivých pracovištích
19. den	práce na jednotlivých pracovištích, vyhodnocení stáže s instruktory a organizátory
20. den	všichni žáci pracovali v ranních směnách, odpoledne odjezd

Příloha G – Hodnotící list (Německo)

Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou 35
294 73 Brodce nad Jizerou

tel.: 326312234 , fax: 326312119

e-mail: souhorky@volny.cz

<http://www.volny.cz/souhorky>

BEURTEILUNGSBLATT
und Praxisbestätigung für die Schülerin, den Schüler

.....
(Vor- und Zuname)

in der Zeit vom bis

Praxisstelle (Stempel)
(Zutreffendes bitte ankreuzen)

	auge- zeichnet	gut stellend	zufrieden-	mangelhaft
1. Pünktlichkeit :	*	*	*	*
2. Ordnung und Sorgfalt :	*	*	*	*
3. Umsicht und Selbständigkeit :	*	*	*	*
4. Arbeitstempo :	*	*	*	*
5. Fleiß :	*	*	*	*
6. Verantwortungsbewußtsein :	*	*	*	*
7. Kontaktfähigkeit zu den Gästen : (Koch - Kellner)	*	*	*	*
8. Kontaktfähigkeit zu den Arbeitskollegen :	*	*	*	*

Besondere Bemerkungen :

....., am

.....
Unterschrift des Beurteilers

EU PROJEKT „LEONARDO DA VINCI“

Leonardo da Vinci

OSVĚDČENÍ BESCHEINIGUNG

O ABSOLVOVÁNÍ STÁŽE
VOM STUDIENAUFENTHALT

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ŽÁK UČEBNÍHO OBORU KUCHARĚ
SCHÜLER DES FACHES KOCH

VYKONÁVAL PRAXI V RÁMCI STUDIJNÍHO POBYTU ŽÁKŮ
SOŠ a SOU HORKY NAD JIZEROU 35

a

BERUFSSCHULE WIESAU

V SPOLKOVÉ REPUBLICCE NĚMECKO

od 8.10.2012 do 26.10.2012

HAT IM RAHMEN EINES STUDIENAUFENTHALTES DER SCHÜLER
SOŠ a SOU HORKY NAD JIZEROU 35

und

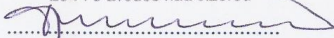
BERUFSSCHULE WIESAU

in DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

von 8.10.2012 bis 26.10.2012

GEARBEITET

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ,
Horky nad Jizerou 35
294 73 Brodce nad Jizerou

.....
SOU Horky nad Jizerou 35

**Staatliches Berufliches
Schulzentrum Wiesau**
Pestalozzistraße 21 | D 95676 Wiesau
Tel.: +49 (0) 9234 19 030, Fax: - 8282
www.bbs-wiesau.de | info@bs-wiesau.de
Berufsschule Wiesau

GASTSTÄTTE

„Zum Alten Schuster“

R. Drechsel
Schulstermögliche 80
92637 Weiden | Tel.: 24926
Zum alten Schuster

Příloha I – Fotodokumentace z jednotlivých zahraničních stáží

Zdroj obrázků: autor práce

Příloha J - Dotazník

Dotazník

Pokyny pro vyplnění: Vyplňte nebo zaškrtněte odpověď/odpovědi, kterou/é si vyberete, a to dle druhu otázky. V případě potřeby připište ještě další konkrétní údaje.

1. Pohlaví:

- Chlapec Dívka
 Učební

2. Můj obor je:

- Studijní

3. Zúčastnil/a jsem se zahraniční stáže v:

.....

4. Jazyková příprava před odjezdem na zahraniční stáž byla dostačující:

- Ano Ne

5. Od zahraniční stáže jsem očekával/a:

- Zdokonalení v jazyce
 Intenzivní komunikaci s okolím
 Rozšíření odborných dovedností a vědomostí
 Získání nových informací o hostitelské zemi
 Ověření schopnosti se adaptovat v novém prostředí
 Zvládnutí krizových situací

6. Před odjezdem na zahraniční stáž jsem měl/a obavy především z:

- Odloučení od rodiny
 Stres při pobytu v cizím prostředí
 Náročnost dorozumět se s okolím
 Dobře využít odborné dovednosti a vědomosti na pracovištích

7. Naplnily se tyto obavy?

- Ano Ne Částečně

8. Během zahraniční stáže jsem měl/a možnost také:

- Prohlídky kulturních a historických památek
 Sportovních aktivit
 Společenských akcí

9. Očekával/a jsem navázání kontaktů:

- Pracovních i osobních Pracovních Osobních
Žádných

10. A to se mi také podařilo:

- Ano Ne

11. Délka zahraniční stáže byla dostačující:

- Ano Ne

Máte-li jakékoliv připomínky nebo náměty, prosím, uveďte je zde:

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Markéta Rynešová

Obor: Andragogika

Forma studia: kombinované studium

**Název práce: Využití programu EU Leonardo da Vinci pro zefektivnění výuky
žáků SOŠ a SOU Horky nad Jizerou**

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 74

Celkový počet stran příloh: 10

Počet titulů české literatury a pramenů: 17

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Dvořáček, CSc.